

2017 • 254

LUTY • FEBRUÁR

CENA • ÁRA : 400 Ft

polonia węgierska

a magyarországi lengyelek havilapja

Remont Dachu OSP zakończony!

Bał Polski w budapeszcie

Dzień babci i dziadka

Spis treści

Tartalomjegyzék

Kronika

- 2 Ponownie zaświeciło słońce
- 3 Tetőcsere és felújítás az Országos Lengyel Önkormányzat székházán
- 4 A Lengyel Bál
- 5 Był raz bal na sto par... Bal Polski w Budapeszcie
- 6 Obchody święta babci i dziadka w Újpeszcie
- 7 Kochana Babciu, Kochany Dziadku! – spotkanie w Szkole Polskiej
- 8 Spotkanie mniejszościowych grup teatralnych
- 8 Konkurs Być Polakiem!
- 9 Koncert kolęd w Kościele Polskim
- 9 Jak pisać wiersze na rozstaju dróg?
- 9 Karnawał – a więc się bawimy!
- 10 „Żyć nie umierać” czyli wykład o tym jak wierzyć i nie zdiadzić
- 11 Lengyel szilveszter a XVIII. kerületben
- 11 „Festmények a lelkem tükrében”
- 12 Współczesne losy Polaków na Wschodzie w relacji księdza Leszka Kryży
- 13 Zadania ekumenizmu w pięćsetną rocznicę reformacji
- 14 Polski Instytut Badawczy i Muzeum w Parlamencie Węgier

Rok świętego Stanisława

- 16 Meghívó
- 16 Konkurs rysunkowy
- 16 Lengyelek Győrben

Kto ty jesteś? Polak mały!

- 18 Nowe życie Pazurka
- 18 Na lekcji języka polskiego
- 18 Krzyżówka kulinarna

Z ŻYCIA Szkoły Polskiej

- 19 ... bo to był bal nad bale!
- 19 Napad na bank na Balu w Újpeszcie

Instytut Badawczy zaprasza

- 20 A világháborús Budapest lengyel karikaturistája
- 21 Prawo do głosu...

Wywiad z wizją

- 22 Dyplomacja obywatelska Polonusów

Ogłoszenie

- 24 Teatr jest dobry na wszystko!
- 24 Kerényi Grácia-öszöndíj
- 24 Wiśla konkurs plastyczny!

POLAK POTRAFI

- 25 Traktorem dookoła świata? Dlaczego nie?
- 25 Egy álom beteljesülni látszik.

Kronika

krónika

Ponownie zaświeciło słońce

Kontakty i współpraca pomiędzy OSP, a przedstawicielami władz węgierskich od lat układały się wzorowo. Dzięki tej przychylności oraz dotacjom finansowym otrzymywanym przez lata ze strony węgierskiej i polskiej udawało nam się zrealizować wiele poważnych projektów.

Ale jak mówi polskie przysłowie „łyżka dziegciu i beczkę miodu zatruje”. Tak niestety stało się w ubiegłym roku – jakieś bezpodstawne plotki, nieżyczliwość i pomówienia sprawiły, że na kontakty nasze padł cień, co sprawiło, że nie otrzymaliśmy oczekiwanej i potrzebnej dotacji finansowej na inwestycje.

Na szczęście, siódmego lutego zostałam przyjęta przez sekretarza stanu w Ministerstwie Zasobów Ludzkich Miklósa Soltésza. W rozmowie udział wzięł także dyrektor departamentu Richárd Tircsi.

Cieszę się, że doszło do tego spotkania. Miałam okazję przedstawić nasz punkt widzenia, ogromną pracę, którą wkładają radni OSP, pracownicy urzędu i nasz wspólny cel – współpraca i służenie polskiej narodowości. Przedstawiłam osiągnięcia OSP ostatnich lat – pomnożenie majątku narodowości poprzez zakup budynku w Balatonboglarze, generalny remont poddasza siedziby OSP, opracowanie podręczników dla uczniów naszej szkoły, dobre kontakty z samorządami polskimi, organizacjami polonijnymi, bardzo liczny udział członków naszej społeczności w imprezach ogólnokrajowych jak np. ubiegłoroczne święto Polonii (380 gości), odpust w Derenku (ok. 500!).

Te liczby o czymś świadczą! Dzięki tej szczerzej rozmowie udało mi się wytłumaczyć wiele spraw, i otrzymałam zapewnienie o dalszej przychylności i poparciu – także finansowemu. Dziękuję za to.

Ewa Rónay

Az OLÖ és a magyar hivatali szervek közötti kapcsolatok évek óta példászerűen alakultak. A magyar fél hozzáállásának, illetve a magyar és lengyel oldalról éveken át biztosított anyagi támogatásoknak köszönhetően számos komoly projektet sikerült kiviteleznünk.

A lengyel szólás azonban úgy tartja, hogy „egy kanálka kátrány egy egész hordónyi mézet megmérgez”. Sajnos, így történt ez a múlt évben is: holmi megalapozatlan pletykák és rosszindulatú rágalmazások azt eredményezték, hogy árnyék vetült a kapcsolatainkra, és ezzel összefüggésben nem kaptuk meg a várt, megfelelő szükséges támogatást a beruházásaink finanszírozásához.

Szerencsére február 7-én fogadott engem Soltész Miklós, az Emberi Erőforrások Minisztériuma államtitkára. A tárgyaláson Tircsi Richárd osztályvezető is részt vett. Örömmel tölt el, hogy létrejött ez a találkozó. Alkalmam nyílt bemutatni a nézőpontunkat, a hatalmas erőfeszítést, amit az OLÖ tagjai és a hivatal munkatársai kifejtettek, továbbá közös célunkat: az együttműködést és a lengyel nemzetiség szolgálatát. Felvázoltam az utóbbi évek eredményeit – a nemzetiségi vagyoni gyarapodását a balatonboglári épület megvásárlása kapcsán, az OLÖ székház tetőszerkezetének teljes körű felújítását, a tankönyvek kidolgozását iskolánk tanulói számára, a lengyel önkormányzatokkal és civil szervezetekkel fenntartott jó viszonyokat, országos rendezvényein a résztvevők jelentős létszámát.

A nyílt és őszinte hangvételű megbeszélésnek köszönhetően számos ügyet sikerült kitisztáznom, és ígéretet kaptam a további kedvező hozzáállásra és támogatásra – anyagi értelemben is. Köszönet érte!

fordítás: Sutarski Szabolcs

Tetőcsere és felújítás az Országos Lengyel Önkormányzat székházán

Az OLÖ székházán évek óta végzünk állagmegóvási beruházásokat, karbantartásokat. Szigeteltük már az épület alapját, felújítottuk a pincét, javítottuk a tetőt és így tovább.

2014 őszén azonban olyan beázások történtek az épületen, amelyek nem egy törött cserép következményei voltak. Hivatalos szakértőt kértünk fel a vizsgálatra, aki megállapította a tető általános elöregedését, a gerendák gombásodását és tartószilárdságának nagymértékű csökkenését, a földem teljes szerkezetének megvegyesedését.

A rengeteg szakmai megfogalmazás mellett az OLÖ elnöksége részére egy döntő statikai megállapítást tettek: az épület tetőszerkezete életveszélyesnek minősül, a földem alkotóelemei pedig egészségre káros anyagokat tartalmaznak.

Az épületnek műemlékvédelmi besorolása van, illetve mint közintézménynek nagyon szigorú előírásoknak kell megfelelnünk. Az első hatósági megbeszélés során felvetődött, hogy azonnali hatállyal el kell hagynunk az épületet, de ezt sikerült elkerülnünk.

Tervezőirodát bízunk meg a feladat előkészítésével, majd közbeszerzési eljárásban választottuk ki a kivitelezőt. 2014. októbere és a tetőbontás elkezdése (2016. július) között 14 alkalommal ázott be az épület. Rendszeressé váltak az áramszünetek és a kommunikációs vonalak hibái (telefon, internet). Az egyik alkalommal leszakadt az előtér teljes álmennyezete, annyira meggyengült a földem.

Mikor a bontás megkezdődött, kiderült, hogy a földem szerkezete és a tűzfal statikai állapota eltér a rendelkezésre álló dokumentációban rögzített tényről. Azaz, nem lehet az elkészített terv szerint haladni, mert

a feltárt állapot nem egyezik a tervben szereplővel. Például a műemlékvédelmi szempontból védett két tonnás kémény olyan épületelemre támaszkodik, aminek csak egy tonna a teherbírása.

A folyamatos újratervezés miatt a kivitelezés heteket csúszott. Ehhez jött még egy viharos őszi időjárás, ami rengeteg kárt okozott a tető nélküli épületben. Állandó műszaki szakértővel felügyeltettük a munkát, a kivitelezőt folyamatosan ellenőriztük, és mindez meghozta az eredményét, mert a székház új tetőszerkezete minden előírásnak megfelel.

Az időbeli megvalósítás és befejezés sajnos sokat késett. A tervezett befejezés szeptemberben lett volna, a valóságban novemberben lett új tető az épületen. A tervezetten felül azonban nagyon sok olyan pótmunkát előírtunk és elvégeztettünk, ami az épület állagmegóvását és használhatóságát szolgálja a következő évtizedekben.

Ezen túl pedig nyertünk egy modern, 300 négyzetméter hasznos alapterületű, korszerű ablakokkal ellátott tetőteret, aminek felhasználása csak a mi terveinken múlik. Hivatali helyiségek, iskolai tantermek, foglalkoztató tér: lehet kreatív ötleteket megfogalmazni, természetesen majd a rendelkezésre álló pénzügyi források függvényében.

A tetőcsere az EMMI Nemzetiségi Államtitkárságától komoly támogatást kaptunk, mellyel a törvénynek megfelelően, határidőben el is számoltunk. Ezen a területen bízunk a további tartalmas együttműködésben, melyet teljes mértékben a magyarországi lengyelség érdekében használunk fel.

Lapis Balázs, hivatalvezető

A Lengyel Bál

Az idén is megrendezésre került az Országos Lengyel Önkormányzat szervezésében a hagyományos budapesti Lengyel Bál.

A rendezvény január 28-án este hétkor kezdődött a budapesti Hotel Hungária báltermében. A bál fővédnöki tisztét prof. Jerzy Snopek, a Lengyel Köztársaság nagykövete töltötte be, az anyagi támogatást pedig a magyarországi Emberi Erőforrások Minisztériuma nyújtotta. A bált dr. Rónayné Słaba Ewa, az Országos Lengyel Önkormányzat elnöke és Bátori Zsolt alelnöke nyitotta meg, hagyományos lengyel viseletben. Jelen voltak többek között Michał Andrukoniś követ-tanácsos, Jan Kurdziałek katonai és légügyi attasé, Piotr Piętko, a Lengyel Kutatóintézet és Múzeum igazgatója, Anna Lang, a Lengyel Iskola igazgatója, Krzysztof Grzelak, a Lengyel Plébánia plébánosa és Kryża Leszek atya a volt plébánosa, Molnár Monika, a Lengyel Közművelődési Központ vezetője, valamint a Wysocki Légió tagjai.

A bálon a budapesti és vidéki Polonia nagy része megjelent. Érkeztek vendégek Tatabányáról, Csórról, Veszprémből, Egerből, Szolnokról és Dunaújvárosból.

A 2017-es Lengyel Bál a hagyományos lengyel táncsal, a polonézzal kezdődött, melyet első párban Ronay Ewa és Michał Andrukoniś vezetett. A nyitótánc után került sor az igen finom háromfogásos vacsorára és nagy mulatságra.

A zenét a gliwicei Time együttes szolgáltatta. A bál egyik fő attrakciója a karitatív pénzgyűjtéssel összekötött tombola volt, ahol értékes nyeremények találtak gazdára. Ez a bál sem múlt el a bál királya és királynője kiválasztása nélkül. A zene és a tánc hajnalig tartott!

Ijjas Anna

WSZYSTKIM
LUDZIOM
DOBREJ WOLI,
INSTYTUCJOM,
ORGANIZACJOM
I OSOBOM
PRYWATNYM,
POLAKOM
I WĘGROM,
KTÓRZY SWOIMI
DARAMI WSPARLI
CHARYTATYWNĄ
LOTERIĘ
FANTOWĄ BALU
POLSKIEGO
Organizatorzy
SKŁADAJĄ
BARDZO
SERDECZNE
PODZIĘKOWANIA!

Był raz bal na sto par... Bal Polski w Budapeszcie

Był raz bal na sto par... któż z nas nie zna wielkiego przeboju Jerzego Połomskiego, który od 1968 roku jest stałym elementem wszystkich prawdziwych polskich bali?

Nasz Bal Polski w Budapeszcie ma, co prawda, znacznie krótszą historię, bo organizowany jest z inicjatywy przewodniczącej ówczesnego samorządu stołecznego, a gospodyni tegorocznego balu, Ewy Rónay, nieprzerwalnie od 2002 roku.

W tegorocznym balu naprawdę udział wzięło sto par (albo i więcej) i pięknie wybrzmiał na nim szlagier Połomskiego.

Bal Polski 2017, zorganizowany przez Ogólnokrajowy Samorząd Polski, pod patronatem honorowym ambasadora RP na Węgrzech prof. Jerzego Snopka, odbył się 28 stycznia w sali balowej Hotelu Hungaria w Budapeszcie. Wsparcia finansowego udzieliło Ministerstwo Zasobów Ludzkich RW.

Na Bal przybyli przedstawiciele Polonii z całych Węgier: z Tatabánya, Csór, Veszprém, Egeru, Dunaújváros, Dunaharaszti, Szolnoku i Szentendre, przedstawiciele polskiego korpusu dyplomatycznego jak i instytucji samorządowych. Obecni byli radca-minister, zastępca ambasadora RP Michał Andrukoniś, płk Jan Kurdziałek attaché wojskowy Ambasady RP, Piotr Piętka dyrektor Polskiego Instytutu Badawczego i Muzeum, Anna Lang dyrektor Szkoły Polskiej, Monika Molnár dyrektor POKO oraz księża Krzysztof Grzelak proboszcz Polskiej Parafii i byli proboszcz ks. Leszek Kryża, który teraz jest dyrektorem Zespołu Pomocy Kościołowi na Wschodzie

Rolę gospodarzy wieczoru pełnili: przewodnicząca OSP dr Rónayné Słaba Ewa i wiceprzewodniczący Zsolt Bátori, którzy w asyście przed-

stawicieli Legionu Wysockiego w historycznych staropolskich strojach witali przybywających gości. Wspierał ich wodzirej, polski aktor, Dariusz Niebudek.

Po mowach powitalnych bal rozpoczął tradycyjny polonez, który prowadziła Ewa Rónay z Michałem Andrukoniśem.

Część wieczoru przeznaczoną „dla ciała” rozpoczęła uroczysta, przepięknie podana, trzydaniowa kolacja. Przez całą noc do tańca przygrywał gliwicki zespół „Time” pod kierownictwem Marka Kaczmarczyka, a parkiet sali balowej był pełen tańczących jeszcze grubo po północy! Tradycyjnie wybrano króla i królową balu, co nastąpiło to niespodziewaną, acz niezwykle sprawiedliwą i demokratyczną metodą cukierkową.

Bal Polski miał również oprócz tej wyraźnie rozrywkowej również bardzo wzruszającą część poświęconą bardziej dla ducha. Wszyscy wiemy, że węgierscy Polonusi mają wielkie serca i potrafią je otworzyć na potrzeby innych. Nie inaczej było tym razem. Podczas tegorocznego balu przeprowadziliśmy charytatywną zbiórkę pieniędzy przeznaczoną na wsparcie rodziny polonijnego dziecka, które przyszło na świat z poważną wadą urodzeniową. Zebrana suma wzbogacona dodatkowo przez spontaniczną aukcję poszybowała do rekordowej wysokości 327.500,- forintów. Wiemy, że to tak naprawdę kropla w morzu potrzeb, ale mamy nadzieję, że to całkiem spora kropla. Wszyscy darczyńcy, ku wielkiej uciechy zebranych, wzięli udział w loterii, na którą fanty przekazały organizacje polonijne, samorządy narodowościowe i osoby prywatne.

(red.), fot. Barbara Pál

Obchody święta babci i dziadka w Újpeszcie

Nieco przed oficjalnym terminem odbyło się spotkanie, które dla polonijnych Babci i Dziadków zorganizował Samorząd w Újpeszcie. Nie mogliśmy się, bowiem doczekać 21 i 22 stycznia, które to obchodzimy w Polsce jako Dni Babci i Dziadka – ku pamięci młodzieży dodajmy, że uchwalenie tego święta odbyło się u nas to odpowiednio w 1964 i w 1966 roku. W USA i w Kanadzie zaś dopiero w kilka lat później, w 1978 roku, przyjęto, że pierwszy poniedziałek września będzie Świętem Dziadka, jak też, że niezapominajka ma być symbolem pamięci o tych, którym zawdzięczamy życie. To stosunkowo rzadkie święto i jesteśmy my Polacy dumni, że mamy je w swoim kalendarzu.

Uroczystość, która odbyła się 15 stycznia rozpoczęła się mszą świętą, którą w intencji naszych polonijnych dziadków, babć i ich węgierskich przyjaciół odprawił ks. Krzysztof Grzelak Sch. Pomimo bardzo trudnych warunków pogodowych wierni bardzo dopisali. Było nas całkiem sporo w różnym wieku – od 3-miesięcznej Lenke Piętki do wiecznie młodej, A. Hejjowej.

Ksiądz w homilii odniósł się do słów ewangelii, w której podkreślił jak ważną rolę spełniają w rodzinach najstarsi wiekiem. Są oni autorytetem moralnym i spalają rodziny wiążąc pokolenia. Są nieodzowną częścią naturalnej zmiany pokoleń – odchodzą dziadkowie i ich miejsca zajmują dzieci, które przejmują ich rolę, opierając się na ich doświadczeniu i wiedzy.

Uroczystość uświetniły występy muzyczne rodziny Deaków i Karoliny Sochy-Mészáros.

Edyta Deák zadbała o piękną oprawę muzyczną podczas mszy świętej grając na pianinie, a towarzyszyła

jej na mandolinie córka Hania. Były kolędy, które wszyscy pięknie śpiewali. Swoją grą na skrzypcach zachwycił nas wszystkich Kuba, syn Edyty wykonując utwór Vivaldiego „Zima”. Karolina Socha-Mészáros wykonała zaś arie Ave Maria. Muszę też dodać, że bardzo dzielnie sprawowała się małe Lenke, której śpiew kolęd wcale nie przeszkadzał w błogim śnie.

Na zakończenie na wszystkich czekał oczywiście słodki tort, w którym znajdowały się dwie podkowy szczęścia. Kto je w swoim kawałku odnalazł, obok zapewnienia sobie szczęścia i powodzenia w Nowym Roku, został ogłoszony królem-dziadkiem i królową-babcią. Zostali nimi Jurek i Róza.

Ponieważ na Węgrzech nie ma oddzielnego święta babci i dziadka, dlatego wszyscy zwróciliśmy się z apelem, by takowe Zgromadzenie Narodowe Węgier uchwaliło jak najszybciej. Dlatego mamy ogromną prośbę do naszego Rzecznika w Parlamencie Węgier, Pani Haliny Csúcs, by wystąpiła na forum parlamentu z naszym apelem. Jak pięknie byłoby razem świętować!

W imieniu wcześniej urodzonych prosi.

Asia Priszler

A IV. kerületi Lengyel Önkormányzat már egy héttel a hivatalos dátum előtt ünnepelte a Nagymama és Nagypapa napját. Az ünnepség szentmisével indult, amelyet még szebbé tett a sok zenei program. Fellépett Edyta Deák, lánya Hanna és fia Kuba, illetve Karolina Socha-Mészáros. A végére természetesen a desszertet hagyták meg – a tortában elrejtett két lópatkó segítségével kiválasztották a nap királyát és királynőjét.

Kochana Babciu, Kochany Dziadku! – spotkanie w Szkole Polskiej

Dzień Babci wypadł w tym roku dokładnie w sobotę, kiedy to większość klas Ogólnokrajowej Szkoły Polskiej ma swoje regularne zajęcia. Tym razem nie była to jednak zwykła sobota, bo od samego rana uczniowie z wielką werwą przygotowywali się na przyjęcie swoich kochanych gości – polskich i węgierskich babć i dziadków.

A wiele było do zrobienia! Zaczęli od przećwiczenia części oficjalnej, która składała się z krótkiego wprowadzenia w historię obchodzonego święta oraz kilku okolicznościowych wierszy. Następnie pierwszaki, chociaż jeszcze nie znają wszystkich liter i nie potrafią pisać, przygotowały śliczne laurki – które, trzeba dodać, z wielkiego zapału twórców, znalazły się w rękach uszczęśliwionych, obdarowanych dziadków jeszcze na długo przed oficjalnym rozpoczęciem imprezy.

Najbardziej czo- i energochłonnym zajęciem okazało się być jednak własnoręczne przygotowanie poczęstunku, którym były apetyczne, kolorowe i bardzo zdrowe kanapki, bo jak wiadomo smarowanie kromki chleba masłem jest zadaniem wymagającym i zręczności i uwagi.

Kiedy już zebrali się wszyscy, a gości było tak dużo, że wypełnili największą salę w szkole, uczniowie przedstawili przygotowany program artystyczny i elegancko, na tacach, podali poczęstunek.

Przybyli i z Polski i z Węgier dziadkowie chwalili gościnność uczniów i bardzo szczegółowo dopytywali się o warunki pracy szkoły, jak również o ogólne zasady działania edukacji narodowościowej na Węgrzech. Dyrektor placówki wyczerpująco opowiadała o codziennej pracy oraz przepisach prawnych określających działalność szkoły.

Niewątpliwie największą atrakcją tego przedpołudnia była wspólna zabawa babć, dziadków i wnuczków. Wszyscy razem śpiewali i pokazywali ogólnie znany utwór „Szła dziewczeczka do laseczka”. Za każdym powtórzeniem zwiększała się ilość pokazanych słów, aż wreszcie przerosła część śpiewaną! Śmiechu było co niemiara.

Po zakończonej uroczystości goście całymi rodzinami w bardzo dobrych nastrojach opuszczali mury szkoły. Warto jednak zauważyć, że wyjątkowo serdeczne obchody święta w tym roku miały również inny wymiar – odwiedzający szkołę polscy dziadkowie i babcie otrzymali możliwość bezpośredniego doświadczenia warunków i atmosfery, w których odbywa się nauka języka polskiego w Budapeszcie, uczniowie zaś do osobistego przedstawienia im swoich, znanych wcześniej jedynie z opowiadań, nauczycielek.

Równolegle z oficjalnymi obchodami odbywała się prowadzona przez starszych uczniów zbiórka funduszy na realizację projektu przygotowywanego na tegoroczną Olimpiadę Kreatywności, na którą wyjeżdżają już w marcu.

A Lengyel Nemzetiségi Nyelvoktató Iskolában megünnepelték a Nagymama és Nagypapa napját. Az összegyűlt számos vendégre nemcsak hivatalos műsor, de saját kezűleg előállított harapnivaló, illetve közös játék is várt. Az ünnepség a szórakozás mellett az iskola és a tanárai megismerésére is adott lehetőséget az igen nagy számmal, Lengyelországból és Magyarországból is egyaránt érkezett nagyszülőknek.

(red.)

Spotkanie mniejszościowych grup teatralnych

17 grudnia w Domu Kultury Dzieci i Młodzieży Angyalföld w Budapeszcie z inicjatywy Fotiosa Kollatosa aktora, reżysera i animatora kultury Zespół Teatru Narodowościowego zorganizowano spotkanie poświęcone pamięci tragicznie zmarłego niedawno reżysera László Gergelya – założyciela i lidera Zespołu Teatru Narodowościowego.

Motywy przewodnim stała się prezentacja podań i legend założycielskich przybyłych narodowości. W imprezie wzięły udział trzy dziecięce i młodzieżowe grupy teatralne, reprezentujące narodowości – grecką, ormiańską i polską. Młodzieżowa grupa grecka, o bardzo tajemniczej nazwie „Kritiki Skepsi”, pokazała luźną adaptację mitów o narodzinach Afrodyty i o Pandorze w reżyserii Fotiosa Kollatosa.

Ormiańska grupa dziecięca z „Teatru Artashat” pod kierownictwem i przy współudziale Lindy Keller przedstawiła ormiańską legendę o Gigosie. Narodowość polską reprezentowała grupa teatralna Szkolnego Punktu Konsultacyjnego w Budapeszcie (Martina Székési, Markó Jakub Skrodzki, Chiara Potocka, Ania Niżałowska, Jan Niżałowski, Jan Stachowski, Leo Berente, Alexis Brain). Polscy aktorzy zaprezentowali muzyczną inscenizację legendy o Piaście Kołodzieju w reżyserii Tünde Trojan.

Licznie zgromadzona widownia miała możliwość poznania legendy zarówno w oryginalnym brzmieniu, czyli po polsku, jak po węgiersku. Projektantami i wykonawcami bardzo pięknych, oddających ducha epoki kostiumów, a także elementów scenografii, byli rodzice aktorów. Należy podkreślić, że nieocenioną pomoc w przygotowaniu i realizacji przedstawienia udzieliły panie: Krystyna Dobi, nauczycielka języka polskiego w SPK i Beata Mondovics, kierownik SPK w Budapeszcie. Na zakończenie swojego występu polscy aktorzy przygotowali niespodziankę. Zabrzmiała po polsku kolęda Cicha noc. Po chwili, uczestnicy pozostałych grup teatralnych, jak i zgromadzeni na widowni goście, w swoich własnych językach włączyli się do wspólnego śpiewu. Wszystkim zebranym udzieliła się atmosfera pokoju, radości i przyjaźni. To była wyjątkowa i niezapomniana chwila!

Mamy nadzieję, że spotkanie mniejszościowych teatrów dziecięcych i młodzieżowych nie było jedynie okolicznościowym wydarzeniem. Liczymy na to, że w niedalekiej przyszłości przerodzi się ono w odbywający się regularnie duży festiwal.

TT

Konkurs Być Polakiem!

Jeśli masz 6 – 9 lat i lubisz wykonywać prace plastyczne lub 12 – 22 lata znasz język polski, interesuje cię historia, tradycja Polski, Polonii i Polaków od których „wymigrowała” granica.

Zapraszamy do wzięcia udziału w VIII edycji konkursu „Być Polakiem”!

Aby wziąć udział w Konkursie należy:

1. Zapoznać się z regulaminem Konkursu dostępnym na stronie internetowej www.swiatnatak.pl
2. Wypełnić formularz zgłoszeniowy dostępny na stronie internetowej www.swiatnatak.pl.
3. Do 4 marca 2017 roku przesłać pracę łącznie z formularzem zgłoszeniowym na adres: email: bycpolakiem2017@gmail.com Fundacja „Świat na Tak”: Al. Szucha 27, 01-580 Warszawa, Polska

Na zwycięzców czekają atrakcyjne nagrody: uroczysta Gala w Zamku Królewskim w Warszawie, pobyt w Polsce.

krónika

Koncert kolęd w Kościele Polskim

„Babciu Dziadku coś Ci dam
małe serce, które mam,
a w tym sercu róży kwiat.
Dziadku, Babciu – żyj sto lat!”

22 stycznia w Kościele Polskim odbył się koncert kolęd w wykonaniu chóru św. Kingi pod przewodnictwem Sylwestra Rostettera. Następnie w Domu Polskim obchodziliśmy Dzień Babci i Dziadka.

Nasze polonijne dziewczynki: Gabrysia Segesdy, Sonia Mészáros oraz Julia Mazi pod przewodnictwem siostry Weroniki zerecytowały wierszyki – prezenty dla babci i dziadków.

*Monika Molnárné Sagun
fot. Barbara Pál*

Jak pisać wiersze na rozstaju dróg?

21 stycznia, w salonie „Bema” na zaproszenie tamtejszego Oddziału POKO wystąpiła Agnieszka Chrzanowska – polska aktorka, piosen-

karka, autorka muzyki i tekstów, wykonawczyni poezji śpiewanej i piosenki autorskiej. Koncert „Gdybym mogła pisać wiersze na rozstaju dróg”, składał się głównie z piosenek śpiewanych

„do mężczyzny”. Agnieszka Chrzanowska jest także autorką muzyki, tekstów i koncepcji artystycznej spektaklu „Mężczyzna prawie idealny”, napisanego dla aktora i wokalisty Artura Gotza, który w marcu wystąpi w Bemie.

(red.)

Karnawał – a więc się bawimy!

25 stycznia, mimo śniegu, mrozu i ślizgawicy do naszej szkoły zawitali piraci, Indianie, klauni, kotki, postaci z filmów, wojownicy i księżniczki,

a nawet smok wawelski i Krakowiak, który pojawił się, tańcząc krakowiaka.

Spotkanie rozpoczęliśmy zabawami i prezentacją strojów. Później były konkursy przeplatane przerwami na posiłki i taneczne korowody.

Podwieczorek przygotowali rodzice i zdali ten egzamin na szóstkę.

Podczas balu ogłoszono wyniki konkursu na ozdobę choinkową, ale że biorące w konkursie ozdoby udały się tak pięknie, że nie sposób było wyłonić zwycięzców, nagrody odebrali wszyscy uczniowie, którzy wzięli udział w konkursie.

Rozbawionym przebierańcom w wyśmienitych nastrojach minął czas przeznaczony na tańce oraz zabawy.

A teraz? No cóż! Teraz można już zacząć projektować strój na kolejny bal!

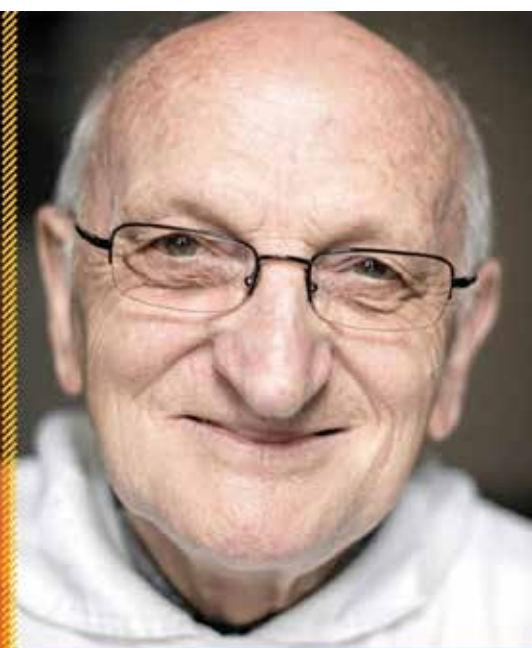
Anna Petrovics

„Życ nie umierać” czyli wykład o tym jak wierzyć i nie zdiadzieć

Pierwszy program zorganizowany w Domu Polskim w nowym roku to prezentacja książki o. Józefa Puciłowskiego OP.

Syn Polaka i Węgierki, wychowywany był w wyznaniu kalwińskim, zgodnie z wiarą matki. Po wkroczeniu Armii Sowieckiej na Węgry rodzina Puciłowskich zdecydowała się na ucieczkę do Polski, gdzie się osiedlili w 1947 r.

Józef Puciłowski OP
Życ nie umierać
 czyli jak wierzyć i nie zdiadzieć

Mając lat dziesięć Józef przyjął katolickie wyznanie ojca. Inspiratorem tej decyzji był wuj, pastor kalwiński, który obawiał się utraty wiary przez siostrzeńca na skutek braku oparcia we wspólnocie, z braku większej ilości kalwinistów w Polsce.

Ojciec Puciłowski studiował historię na Uniwersytecie Wrocławskim. Pracę magisterską obronił w 1963 roku, a doktorat w 1977. Aktywnie działał w duszpasterstwie akademickim i Klubie Inteligencji Katolickiej. Współorganizował pierwsze Tygodnie Kultury Chrześcijańskiej, w ramach których wykładali czołowi opozycjoniści. W tym czasie był intensywnie inwigilowany przez Służbę Bezpieczeństwa. Do zakonu Dominikanów wstąpił w 1981 r.

Święcenia kapłańskie przyjął w 1987 roku. Był duszpasterzem studentów i artystów, wykladał i promował prace magisterskie z zakresu historii Kościoła na: Uniwersytecie Jagiellońskim, Katolickim Uniwersytecie Węgierskim, w Kolegium Filozoficzno-Teologicznym Ojców Dominikanów w Krakowie. W latach 1996–2004, przez dwie kadencje pełni funkcję Wikariusza Generalnego na Węgrzech. Obecnie mieszka w Krakowie w zakonie dominikańskim i mimo siedemdziesięciu siedmiu lat jest młody duchem, zajmuje się studentami, ma z nimi bardzo dobry kontakt i uważa, że jest im potrzebny. Potrafi również czerpać z ich doświadczenia. Jest bardzo prostolinijny, nigdy nie udaje i zawsze jest sobą. Ma dystans do siebie, ale potrafi wałnąć pięścią w stół (lub ambonę), gdy dostrzeża kłamstwo albo niesprawiedliwość. Trzyma głównie z młodszymi od siebie, a życiową energią zawstydza młodych „kanapowców”. Nie прави banałów, ale potrafi zwrócić uwagę na sprawy najważniejsze, pomaga spojrzeć na świat z nowej, Bożej

perspektywy. Ma wyraziste poglądy i wcale się z tym nie kryje. Wyraża je dobitnie, z właściwą sobie inteligencją i ciętym humorem, czym czasami zraża do siebie niektórych.

Jako, że pierwsze lata życia spędził w rodzinie kalwińskiej, jego sercu bliski jest ekumenizm i on sam dużo czerpie z tradycji protestanckich.

Ojciec Puciłowski zachęca nas szczególnie do korzystania z Biblii. Ubolewa, że „heretycy” lepiej znają Biblię. Pismo Święte powinno być zużyte, popodkreślane, bo to oznacza, że ciągle nam towarzyszy i ciągle z niego korzystamy.

Tytuł książki o. Józefa ma nas, Babcię i Dziadków, zachęcić do korzystania z życia, nie zamykania się, a wychodzenia do innych osób, szczególnie młodych i czerpania z ich doświadczenia. Wraz z przybywającymi latami, z nabytą wiedzą i doświadczeniem, z modlitwą daje to lepsze widzenie świata, siebie i otoczenia. Aby wiara ożywczo wpływała na życie musi stale podlegać rozwojowi. Człowiekowi wiary łatwiej jest dostrzec, że jego droga życiowa miała sens, ma sens i będzie miała sens. Pan Bóg w nas działa i zachęca nas do podejmowania różnych decyzji nieraz trudnych, nie bójmy się tego, dzięki temu możemy dołączyć do grona ludzi zadowolonych z życia i mimo starzenia nie zdiadziemy.

Małgorzata Soboltyńska
 zdj. Pál Barbara

„Élni és nem meghalni”, azaz előadás arról, hogyan higgyünk úgy, hogy ne vénüljünk meg túl hamar volt az első program, amelyet Lengyel Házban szerveztek az idén. József Puciłowski atya arról beszélt, hogy hívő ember élete végéig aktív és nyitott kell hogy maradjon, hogy meg kell tartania a kapcsolatot a mindenkori fiatalsággal és az ő tapasztalataiból is folyni kell merítenie.

krónika

„Festmények a lelke tükreben”

Január 18-án kiállítás nyílt Danka Zoltán grafikáiból a Kőrösi Csoma Sándor Kulturális Központban. A rendezvényre az ismertebb nevén KÖSZI Kőcaféban került sor, este 6-kor.

A „Festmények a lelke tükreben” című kiállítást Jógáné Szabados Henrietta, Budapest Főváros X. kerületi Kőbányai Polgármesteri Hivatalának civil és nemzetiségi referense nyitotta meg. Fellépett a Szent Kinga Kórus, Socha-Mészáros Karolina vezényletével, lengyel dalokkal téve emelkedettebbé a hangulatot.

Ezek után Danka Zoltán bevezetőt tartott, népes közönség előtt. Mindegyik képhez fűzött egy-egy történetet, mondát, saját élményt, még érdekesebbé téve az amúgy is lenyűgözően tarka, mesei rajzokat. A hallgatóság soraiban helyet foglalt Wygocki Richárdné, a Kőbányai Lengyel Önkormányzat elnöke, Nagyné Trzcinska Renáta, a Józsefvárosi Lengyel Önkormányzat elnöke, dr. Todi Kálmán kandidátus, a Józsefvárosi Román Önkormányzat elnöke, Bacsa Gyula, a Kőbányai Örmény Önkormányzat elnöke, Oláh Róbert festőművész, a Barcsay Művészklub tanára, valamint Kristóf Róbert, az Ébredések Alapítvány elnöke.

A kiállítás február 16-ig látogatható.

Ijjas Anna

18 stycznia w Centrum Kultury Kőrösi Csoma Sándor na Kőbánya odbył się wernisaż wystawy grafik Zoltána Danki zatytułowanej „Obrazy w lustrze mej duszy”.

Na uroczystości otwarcia wystąpił Chór świętej Kingi, a obecni byli przedstawiciele samorządów narodowościowych Kőbányi i okolicznych dzielnic.

Wystawę bajkowych grafik i kolaży można oglądać do 16 lutego.

Lengyel szilveszter a XVIII. kerületben

2016 utolsó napján lengyel szilveszteri mulatságot tartottak Budapesten, a Baross utcai Senator Rendezvényteremben.

A vendégek már kora este megérkeztek, hogy együtt búcsúztassák az óvet. Szép számú küldöttség – mégpedig tizenhat fő – jött Tatabányáról, Szalai Árpád, a Tatabányai Önkormányzat elnökének vezetésével. Nem is maradt üres szék az asztaloknál mire a lengyel-magyar szilveszter elkezdődött a karácsonyi dekorációkkal és égőkkel pazarul feldíszített teremben. Az est házaszszonya szerepét Katarzyna Balogh, a XVIII. kerületi Lengyel Nemzetiségi Önkormányzat elnöke töltötte be.

Este nyolckor került sor a szilveszteri vacsorára – finom fogások, rántott borda, húskételek, köret és savanyúság jártak körbe fatálakon. Emellé innivaló is járt: ásványvíz, üdítő, sör és bor közül lehetett válogatni, természetesen a közkedvelt lengyel vodka is előkerült.

A zenéért a jól ismert Tomek „Coral” felelt, aki Błuszczówból érkezve remek hangulatot teremtett a keverőpult mögöl, énekével és tánc tudásával nagy sikert aratott. Időközben a táncparkett is megtelt, a mulatság egész éjszakán keresztül tartott. A szórakozók színes parókákkal és hatalmas napszemüvegekkel ékesítették magukat, még vígabbá téve az emelkedett hangulatot.

Éjfélkor aztán durrant a pezsgő, amellyel a vendégek újévkor ünnepélyesen koccintottak és jókívánásokkal üdvözölték egymást. Előkerültek a hagyományos magyar újévi ételek is – hosszú sor kígyózott a virsliért és a lencselevesért, amely köztudottan sok pénzt hoz házhöz. Éjfél után is folytatódott a tánc és a vidámság, egészen hajnalig.

Ijjas Anna

Współczesne losy Polaków na Wschodzie w relacji księdza Leszka Kryży

29 stycznia w Domu Polskim odbyło się spotkanie z byłym proboszczem Kościoła Polskiego, a obecnie dyrektorem Zespołu Pomocy Kościołowi na Wschodzie przy Konferencji Episkopatu Polski ks. Leszkiem Kryżem. Tematem były relacje z podróży księdza. Pierwsza wiodła do Kazachstanu, od Karagandy, poprzez stolicę Astana, aż do terenów stepowych zamieszkałych przez polskich zesłańców. Druga do nad bajkalskiej części Syberii z polską wioską Wierszyna.

11 września w Karagandzie, miała miejsce beatyfikacja bohaterskiego apostoła Kazachstanu, Polaka, więźnia sowieckich łagrów, ks. Władysława Bukowińskiego, którego wiara była mocno zakorzeniona w Bogu i który mimo cierpień tak fizycznych jak i moralnych nigdy się nie poddawał. Nawet w więzieniu prowadził życie kapłańskie. Gdy w 1955 roku mógł już wrócić do kraju, odmówił, gdyż chciał służyć wiernym w Kazachstanie, gdzie bardzo brakowało księży. Łącznie ponad 13 lat spędził w więzieniach i obozach. W Kazachstanie pozostał do końca życia, by nieść pomoc duchową katolikom, tak polskim, jak też innych narodowości. Pełnił posługę kapłańską także wtedy, gdy mu tego zabraniano. Zmarł w 1974 r. W Kazachstanie największą grupą etniczną są Kazachowie, którzy wyznają Islam sunnicki, drugą grupę

stanowią wyznawcy prawosławia, natomiast katolicy są potomkami deportowanych Niemców, Polaków, Ukraińców, Białorusinów z czasów związku Radzieckiego.

Kazachstan jest olbrzymim krajem i leży w środku wielkiego euroazjatyckiego stepu. Pustka i odosobnienie powodowały, że carowie jak i przywódcy sowieccy traktowali te tereny, jako miejsce na zsyłkę niewygodnych ludzi, było to więzienie bez krat dla wielu tysięcy prześladowanych. Rosjanie wyrzucali z bydłych wagonów tłumy zesłańców w nagi step. Żeby przetrwać zimę zesłańcy budowali jamy jak lisy, wykorzystywali cegły formowane z gliny i słomy, ażeby nie umrzeć z zimna, palili zeszląm krowim łajnem. Kiedy na te tereny w 1936 roku przybyli pierwsi zesłańcy nigdzie nie było źródła i ani jednej studni. Pięć lat później, w marcu 1941, kiedy panował wielki głód, powstało jezioro, które Polacy nazwali Jeziołem Galilejskim, pełnym ryb! Na pamiątkę cudu powstał pomnik Matki Boskiej z rybą w dłoniach.

W drugiej części spotkania uczestnicy mogli przenieść się do polskiej wioski w syberyjskiej tajdze – do Wierszyny.

Mimo, że bliżej tam do Bajkału niż do Wisły, na każdym kroku słychać język polski, którym posługują się mieszkańcy wioski. Większość stanowią Polacy z Małopolski i ze Śląska, których około roku 1910 los zmusił do emigracji za chlebem. Jedni jechali do Ameryki, inni, skuszeni obietnicami cara, na Syberię do „ziemi obiecanej”. A nie było to łatwe. Tutaj przed budową domu trzeba było własnymi rękoma wykarczować działkę, a w tajdze nie było nic, nawet ziemianek. O różnicach klimatycznych przybywający nic nie

wiedzieli i nawet nie przypuszczali, że taka pogoda w ogóle na Ziemi istnieje. W zimie bywa tam od minus 30 do minus 50, ale bywa też około minus 70! Polacy nie poddawali się zbyt łatwo. Na zboczach łagodnych wzgórz wykarczowali lasy i wybudowali najpierw ziemianki, a później domy. Naturalnie jak wszędzie na całym świecie następnym budynkiem postawionym przez społeczność polską był kościół i choć po zamknięciu w 1929 roku początkowo miał zostać zrównany z ziemią ostatecznie został od strony ulicy obudowany nieistniejącym już budynkiem klubu kołchoźnika.

Polacy z Wierszyny dostosowali się do syberyjskiej rzeczywistości, działa polska szkoła, kościół oraz dom kultury. Spora grupa mieszkańców wsi w dalszym ciągu posługuje się archaicznym językiem polskim.

Syberia to miejsce nierozzerwalnie związane z historią Polski, gdyż zesłanie w carskiej Rosji było karą dość powszechną, głównie za działalność niepodległościową. Niektórzy z zesłańców oddali niemałe zasługi badając faunę i florę Syberii. Do dziś na mapie dostrzec można Góry Czerskiego, nazwane tak na cześć wybitnego geologa i przyrodnika zesłanego na Syberię po 1863 r. Za Uralem pracował także m.in. lekarz i przyrodnik Benedykt Dybowski, znawca Bajkału, który opisał ponad sto nieznanych wcześniej gatunków zwierząt.

W niedzielnym spotkaniu w Domu Polskim, ks. Leszkowi towarzyszyli goście z Ukrainy i Białorusi, tworzący przy Kościele Akademickim św. Anny w Warszawie wspólnotę „Opoka”, którzy muzyką, śpiewem i świadectwem ubogacili nasze spotkanie.

Małgorzata Soboltyńska

Zadania ekumenizmu w pięćsetną rocznicę reformacji

Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan ma już ponad stuletnią tradycję i przez ten czas stał się cyklicznym świętem ekumenizmu. Ekumenizm to działalność na rzecz pojednania chrześcijan, to dialog różnych wyznań oraz próba wzajemnego zrozumienia, to postawa pełna tolerancji i szacunku wobec bliźnich oraz ich tradycji religijnych.

Co roku między 18 a 25 stycznia chrześcijanie różnych wyznań spotykają się na całym świecie na ekumenicznych nabożeństwach, modlitwach, konferencjach, koncertach i innych spotkaniach. Zwyczajem przyjętym na nabożeństwach w ramach Tygodnia Modlitw jest gościnna wymiana kaznodziei – w kościele danego wyznania kazanie wygłasza duchowny innego wyznania.

Na każdy Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan kolejne grupy wiernych z poszczególnych krajów przygotowują materiały z tekstami biblijnymi, rozważaniami, modlitwami,

propozycjami liturgii nabożeństw. W tym roku Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan przebiegał pod hasłem „Pojednanie – miłość Chrystusa przynagla nas”, a materiały do ekumenicznych modlitw przygotowali chrześcijanie z Niemiec.

Rok 2017 jest 500 rocznicą wydarzeń Reformacji, które mocno wpłynęły na życie zachodniego Kościoła na przestrzeni ostatnich wieków. Ocena tego wydarzenia była kwestią sporną w historii wewnątrzkościelnych relacji w Niemczech nie tylko w ostatnich latach. Po wielostronnych i trudnych dyskusjach uzgodniono, że najlepszym sposobem ekumenicznego upamiętnienia tego wydarzenia będzie Święto Chrystusa i jeśli akcent zostanie położony na dziele pojednania, jako centrum wiary chrześcijańskiej, wówczas wszystkie ekumeniczne kościoły: rzymscy katolicy, prawosławni, baptyści, metodyści, menonici i inni, będą mogli uczestniczyć w obchodach rocznicowych. W ten sposób wzywają wiernych, by cieszyli się Bożym zbawieniem, skupiając się na krzyżu Chrystusa, który przewycięża podziały i jednoczy. W ten sposób nabożeństwo staje się otwartym wyznaniem grzechów podziału i zarazem prośbą o ich przebaczenie.

W naszym Polskim Kościele w Budapeszcie 19 stycznia wierni już po raz 10 mieli możliwość uczestniczyć w nabożeństwie ekumenicznym. O jedność chrześcijan modlili się

z nami: proboszcz Polskiej Parafii Personalnej ks. Krzysztof Grzelak TChr, ks. Balogh Attila z Kościoła Rzymsko-Katolickiego pod wezwaniem św. Władysława, ks. Bánóczy Előd z Kościoła świętej Rodziny, pastor Kościoła Ewangelickiego – Benkóczy Péter, ks. Mádi István z Kościoła Zmartwychwstania Pańskiego, oraz duchowny Szilágyi-Sándor András z Kościoła Reformackiego.

Tematem piątego dnia ekumenicznej oktawy było: „Nastało nowe”.

Jak Szaweł po spotkaniu ze Zmartwychwstałym Chrystusem, stał się nowym człowiekiem – Pawłem, tak stanie się nim każdy, uwierzy w Chrystusa. Bóg mieszka w nas mocą Ducha Świętego i w Chrystusie stajemy się nowym stworzeniem. To nowe życie staje się widoczne, gdy emanuje od nas współczucie, dobroć, pokora, łagodność i cierpliwość. Musi ono także stać się widoczne w naszych ekumenicznych relacjach.

Szczególnie w 500. rocznicę Reformacji przypomnijmy sobie zarówno osiągnięcia, jak i tragedie naszej historii. Co wybierzemy z tego bogactwa i co uczynimy treścią dnia współczesnego? Miłość Chrystusa przynagla nas, jako odnowione stworzenia, do aktywnego poszukiwania jedności i pojednania.

Małgorzata Soboltyński

Az ökumenikus imahét: a keresztyégyeségéért végzett imádságok hete már több mint száz éves múltra tekint vissza. A Lengyel Plébánián január 19-én, már tizedik alkalommal, a hívők részt vehettek az ökumenikus szertartáson, ahol együtt imadkozott több keresztyén egyház képviselője.

Polski Instytut Badawczy i Muzeum w Parlamencie Węgier

Znajdująca się od niedawna w zbiorach Polskiego Instytutu Badawczego i Muzeum wystawa „Od Wyszehradu do Wyszehradu”, której autorami są pracownicy naukowci Archiwum Polskiej Akademii Nauk w Warszawie, będzie miała swoją premierę w węgierskim parlamencie. Odsłonięcia ekspozycji dokona szefujący węgierskim deputowanym László Kövér.

Wystawa została przygotowana przez Archiwum Polskiej Akademii Nauk, we współpracy z węgierskimi, czeskimi i słowackimi archiwistami – Česká archivní společnost (ČAS), Magyar Levéltárosok Egyesülete (MLE), Magyar Nemzeti Levéltár, Spoločnosť slovenských archivárov. Składa się z 21 plansz przedstawiających rozwój stosunków politycznych, handlowych i kulturalnych między państwami tworzącymi dzisiejszą Grupę V4. Prezentowane dokumenty to historia wspólnych relacji od 1335 r. do 1991 r., czyli od pierwszego zjazdu w Wyszehradzie do powstania Grupy Wyszehradzkiej. Na wystawie poznać można barwną historię naszych krajów, wiele ciekawych faktów podanych w niezwykle atrakcyjnej wizualnie formie. Co najważniejsze, treści podane na planszach są przetłumaczone na cztery języki naszych państw, a także na angielski.

Wystawa prezentowana była już w parlamentach Polski, Czech i Słowacji, dodatkowo można ją było zwiedzać w parlamentach kilku innych krajów naszego regionu, a także w ambasadach RP czy muzeach lub innych instytucjach. – Myślę, że to najlepszy czas, by wystawa zawitała na Węgry, tym bardziej, że Polski Instytut Badawczy i Muzeum dzięki porozumieniu z Polską Akademią Nauk stał się posiadaczem pełnego

zestawu plansz – mówi Piotr Piętka, dyrektor PIBM. Do idei wystawy przekonano Rzecznik Narodowości Polskiej w Parlamencie Węgierskim, która pomogła w załatwieniu formalności związanych z umieszczeniem ekspozycji w budynku administracji parlamentarnej. Posłowie i urzędnicy będą mogli oglądać wystawę do końca marca.

(pp)

Lengyel Kutatóintézet és Múzeum Polski Instytut Badawczy i Muzeum

A Lengyel Tudományos Akadémia munkatársai által összeállított, és nemrég a budapesti Lengyel Kutatóintézet és Múzeum birtokába került „Visegrádtól Visegrádig” című kiállítás lesz látható a magyar Ország-ház épületében március végéig. A kiállítás 21 táblából áll, melyek több dokumentumon keresztül, lengyel, magyar, szlovák, cseh és angol nyelven bemutatják a V4 csoport országainak kapcsolatait 1335 és 1991 között.

1 marca o godz. 18.00 w Środe Popielcową w Kościele Polskim rozpocznie się msza święta z posypaniem głów popiołem.

Március 1-jén lesz hamvazószerda, 18 órakor hamvazkodással egybekötött szentmise kezdődik a budapesti lengyel templomban.

Od 3 marca w każdy piątek Wielkiego Postu w Kościele Polskim o godz. 18.00 rozpoczyna się Droga Krzyżowa, a po niej msza święta.

Március 3-tól a nagyböjti időszakban péntekenként 18 órai kezdettel kereszttújárás tartanak a lengyel templomban, amelyet szentmise követ.

4 marca w PSK im. Józefa Bema na Węgrzech odbędzie się Walne Zebranie Członków Stowarzyszenia.

Március 4-én a magyarországi Bem József LKE-ben választási közgyűlést tartanak.

5 marca w Domu Polskim odbędzie się prezentacja Piwnicznej Zdroju, a gospodarzem jej jest tamtejszy Oddział POKO.

Március 5-én a Lengyel Házban Piwnicza Zdrójt bemutató rendezvény lesz az LKK helybéli tagozata szervezésében.

11 marca o godz. 17.00 w salonie PSK im. J. Bema w Budapeszcie z okazji Dnia Kobiet odbędzie się muzyczne spotkanie z Arturem Gotzem.

Március 11-én a budapesti Bem J. LKE szalonjában (Bp. V. ker. Nádor u. 34.) Nők napja alkalmából 17 órai kezdettel zenés találkozó lesz Artur Gotz-cal.

12 marca o godz. 10.30 i 18.00, w Kościele Polskim rozpoczną się rekolekcje wielkopostne, które kontynuowane będą 13 i 14 marca. Poprowadzi je ks. Marek Ciesielski z Bochum w Niemczech.

mi lesz?

Március 12-én, 13-án és 14-én a Lengyel Templomban háromnapos nagybőjti lelki gyakorlat lesz délelőttönként 10.30-kor, illetve délutánonként 18 órakor, amelyet Marek Ciesielski atya tart.

12 marca z okazji roku św. Jadwigi Śląskiej SKP p.w. św. Wojciecha i Oddział POKO (Óhegy 11) organizują promocję książki „Constans agare” Piotra Stefaniuka oraz otwarcie wystawy fotograficznej.

Március 12-én fotókiállítás megnyitásával egybekötött könyvbemutató lesz az MLK Szent Adalbert Egyesülete és az LKK Óhegy utcai részlege szervezésében, amelyen – Szilésiai Szent Hedvig éve kapcsán – Piotr Stefaniuk „Constans Agare” című könyvével lehet megismerkedni.

W dniu 13 marca SNP w Egerze przy współpracy z Archiwum Wojewódzkim woj. Heves z okazji Dnia Przyjaźni zaprasza do Teatru im. Gézy Gárdonyiego na otwarcie wystawy poświęconej krajom V–4 pt. „Od Wyszegradu do Wyszegradu”.

Március 13-án Egerben, a Gárdonyi Géza Színházban a V–4 országoknak szentelt kiállítás nyílik „Visegrádtól Visegrádig” címmel, amelyet az egri LNÖ a Heves Megyei Levéltárral együttműködésben szervezett.

14 marca o godz. 11.00 PSK im. Józefa Bema organizuje spotkanie przy pomniku J. Bema w Budapeszcie w Dniu Urodzin Generała.

Március 14-én, Bem József születése napján 11 órakor kezdődik a megemlékezés a Bem J. Lengyel Kulturális Egyesület szervezésében a tábornok budapesti emlékművénél.

Od 16 do 19 marca grupa uczniów Ogólnokrajowej Szkoły Polskiej na Węgrzech weźmie udział w Ogólnopolskiej Olimpiadzie Kreatywności we Wrocławiu.

Március 16-a és 19-e között az Országos Lengyel Nyelvoktató Iskola tanulóinak egy csoportja részt vesz a Wrocławban megrendezésre kerülő Összlengyel Kreativitás Olimpián.

19 marca o godz. 15.00 odbędzie się msza święta w intencji por. Bogumiła Sutarskiego, zamordowanego w Lasach Katyńskich. Mszę odprawi ks. K. Grzelak w siedzibie SNP IV dzielnicy. Po mszy nastąpi poświęcenie Dębu Pamięci ku czci Porucznika, złożenie kwiatów i zapalenie zniczy. Március 19-én a IV. ker.-i LNÖ székházában (Nyár u. 40-42.) 15 órakor szentmise kezdődik a katyni erdőben meggyilkolt Bogumił Sutarski emlékére. A misét K. Grzelak atya mutatja be.

20 marca w Domu Poselskim odbędzie się otwarcie wystawy poświęconej historii kontaktów Grupy V–4 zorganizowanej przez PIBM i Rzecznik narodowości polskiej w ZN Węgier.

Március 20-án a budapesti Képviseleti Irodaházban megnyílik a V–4 csoport kapcsolatainak a történetét bemutató kiállítás, amely a Magyar Országgyűlés lengyel nemzetiségi szószólója és Lengyel Kutató Intézet és Múzeum szervezett.

20 marca w Békéscsaba odbędzie się uroczysty koncert z okazji Dnia Przyjaźni. W koncercie weźmie udział Chór im. F.Chopina.

Március 20-án Békéscsabán ünnepi koncertet adnak a Barátság Napja alkalmából. A koncerten fellép a Chopin-kórus.

24 marca o godz. 17.00 w auli Szkoły Muzycznej im. Sándora Vikára w Nyíregyháza tamtejszy SNP oraz Polsko–Węgierskie Towarzystwo STO-LAT organizują obchody Dnia Polsko–Węgierskiej Przyjaźni.

Március 24-én a nyíregyházi Vikár Sándor Zeneiskola aulájában 17 órakor ünnepség lesz a Lengyel–Magyar Barátság Napja alkalmából a helyi LNÖ és „STO-LAT” Lengyel–Magyar Baráti Társaság szervezésében.

24-25 marca w Piotrkowie Trybunalskim odbędą się międzynarodowe obchody centralne Dnia Polsko–Węgierskiej Przyjaźni.

Idén március 24–25-én Piotrków Trybunalskiban lesznek a Lengyel–Magyar Barátság Napja fő ünnepségei.

25 marca w Szkole Polskiej odbędzie się finał konkursu o Wiśle, a po jego zakończeniu wystąpi Teatr Lalki z Będzina.

Március 25-én a Lengyel Nyelvoktató Iskolában a Visztulával kapcsolatos verseny döntője lesz, ami után a Będzin-i Bábszínház gyermek bábelőadást tart.

Od 24 do 26 marca (pt. i sb. 18.00, nd. 10.30) w Kościele Polskim odbywało się będzie wielkopostne uwielbienie muzyczne, które poprowadzi Leopold Twardowski wraz z zespołem (Poznań).

Március 24-e és 26-a között a Lengyel Templomban nagybőjti zenés ájtatosság lesz, amelyet a poznańi Leopold Twardowski és együttese vezet.

26 marca o godz. 18.00 w Budapeszcie (Duna Palota) na zaproszenie Stołecznego Samorządu Polskiego z okazji Dnia Przyjaźni z przedstawieniem „Wesele w Ojcowie” wystąpi Cracovia Danza.

Március 26-án – a Barátság Napja alkalmából – a budapesti Duna Palotában 18 órakor kezdődik a krakkói Cracovia Danza udvari táncegyüttes a „Wesele w Ojcowie” előadása.

Meghívó

Magyarország Miniszterelnökségének Nemzetpolitikai Államtitkársága, a Pro Patria Egyesület, a Győri Egyházmegye és Győr Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala tisztelettel meghívja Önt a 2017-es Szent László-év nyitórendezvényére.

Győr, 2017. február 17.

10.00 – 11.00

ÜNNEPI SZENTMISE A GYŐRI NAGY-BOLDOGASSZONY-BAZILIKÁBAN

Celebrálja: Dr. Veres András, győri megyés püspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnöke

11.00 – 11.40

„ÉRTÜNK TÁMADT FÉNYES CSILLAG, VIRÁG ORSZÁG GYÖKERÉN” – SZENT LÁSZLÓ KIRÁLY ÉLETRAJZÁNAK ÉNEKELT ELŐADÁSA A BAZILIKÁBAN

Összeállította: Dr. Medgyesy S. Norbert, művelődéstörténész. Előadásra alkalmazta: Dömény Krisztián, népzeneész-zeneszerző

12:30 – 13:20

ÜNNEPI MEGNYITÓ A GYŐRI VÁROSHÁZA DÍSZTERMÉBEN

Köszöntőt mond:

– Potápi Árpád János, nemzetpolitikáért felelős államtitkár
– Dr. Veres András, győri megyés püspök
– Borkai Zsolt, Győr város polgármestere

13:20 – 13:30

MÓSER ZOLTÁN FOTÓKIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÓJA A VÁROSHÁZA DÍSZTERMÉNEK FOLYOSÓJÁN

A kiállítást megnyitja: Gaal Gergely, a Szent László-év Tanácsadó Testületének elnöke

13:30 – 14:00

FOGADÁS A VÁROSHÁZÁN

Konkurs rysunowy

A DMJV Lengyel Nemzetiségi Önkormányzat rajzpályázatot hirdet általános és középiskolák tanulói számára.

A rajzpályázat célja, hogy a gyermekek a rajzolás művészetén keresztül kifejezzék, számukra mit jelent Szent László király alakja, valamint elhelyezzék modern korunkban Szent László királyunk személyét, hatását, üzenetét fiataljainknak.

A rajzpályázaton minden 6–14 éves általános iskolában tanuló diák, illetve 14–18 éves középiskolai tanuló részt vehet, aki A4 vagy A3 méretű, bármilyen kézi technikával készült pályaművét egy példányban leadja a pályázatban megadott határidőig.

A rajzlap hátoldalán szerepeljen: a pályázó neve, életkora, az értesítési címe, az oktatási intézmény neve és címe, illetve felkészítő tanárának neve. Minden pályázó csak egy pályaművel vehet részt a versenyen.

Pályaművek az alábbi korcsoportok szerint lesznek értékelve:

- 6–10 évesek
- 10–14 évesek
- 14–18 évesek

Minden korcsoportban az első három helyezett értékes nyerménnyel díjazott. Az első helyezett díjátadása Budapesten a Lengyel Nagykövetségen lesz. A legsikeresebb rajzokat kiállítjuk Budapesten a Lengyel Múzeum és Kutatóintézet dísztermében.

Beadási határidő: 2017. 04. 17.

Pályaművek leadása: Dunaújváros, Városháza porta, Lengyel Nemzetiségi Önkormányzat címére. A borítékra kérjük ráírni: RAJZPÁLYÁZAT

Lengyelek Győrben

Ha Győrben járunk, a város lenyűgöz minket a műemlékeivel. Csodás barokk belvárosával, templomaival, palotáival, múzeumaival mindig is csalogatta az idelátogatókat. Kulturális fesztiválok, változatos programok kínálják magukat egész évben az érdeklődőknek.

Győrben is, mint más magyar városokban, élnek lengyelek. Itt is számtalan emlék fűződik hozzájuk. Tábla hirdeti, hogy Sobieski János 1863-ban járt Győrben. Szent II. János Pálról több emléket is találhatunk Győrben. 1996-os győri látogatását két emléktábla, egy emlékkereszt és egy róla elnevezett belvárosi tér őrzi. A Szentlélek-templom előtti téren pedig bronzszobrot emeltek a tiszteletére, a templom alapkövetételének 30. évfordulója alkalmából.

Győrben nőtt ki a Lengyel-Magyar Barátság Fája – „két öröklétű tölgy, melyek külön törzset növesztettek, de gyökereik a föld alatt messze futnak (...) és láthatatlanul egybefonódnak (...)”, ahogy az emlékmű melletti felirat – Stanisław Worcell szavai – hirdeti.

A fa közelében fekszik egy másik kőből faragott tölgylevél – Lech Kaczyński és a szmolenszki légi katasztrófában elhunyt lengyelek emlékére készült. A Lengyel Köztársaság egykori elnökéről még egy emlék található: a Győri Nemzeti Színház aulájában győri látogatásának 10. évfordulójára avattak emléktáblát.

Bem Józsefről, a magyar és lengyel szabadságharc tábornokáról szintén található emléktábla. Nem messze tőle áll a lengyel katonai emlékmű – egy oszlop, sással a tetején, a II. világháborús lengyel menekültek és hősök tiszteletére. Az Újvárosi temetőben külön lengyel parcella van, ahol 45 lengyel katona alussza örök álmát.

2017 - Szent lászló éve

Természetesen – az idei Szent László Évből – nem feledkezhetünk meg Szent Lászlóról, a Lengyelországban született magyar királyról, akinek a hermája a győri Bazilikában áll.

Az idők során sok lengyel telepedett le a városban, a II. világháború alatt külön katonai kórház létesült a lengyel menekülteknek. Később, az 1970-es években ismét számos lengyel munkavállaló érkezett ide, mivel a Vagongyár munkaerőhiánnyal küzdött. Közülük többen végleg Győrben maradtak.

A győri lengyeleket Kollár Jánossal az élen a Győri Lengyel Nemzetiségi Önkormányzat fogja össze. Székhelyük a belvárosban található, egy impozáns helyiséggel, a Polónia Teremmel kiegészülve. Itt lehet előadásokat tartani, filmeket nézni, összejöhet a helyi lengyel közösség. A világítást a Vill-Korr Hungária Kft.-nek köszönheti, amely villanyszereléssel és villamos hálózatokkal foglalkozik.

A cég vezetője Gasztonyi László, aki elnyerte a tiszteletbeli lengyel címet, sokszor segítette a győri lengyeleket, és nagy szerepe volt a pápa-szobor felállításában is. Hogy mit jelent ez? Beszélgetésünk során kiderült: a tiszteletbeli lengyel az, aki segíti és támogatja éveken keresztül a magyar-lengyel kapcsolatokat. Ez

egy elismerés, megköszönés, ami ezért a munkáért jár. Mivel többen vannak, alakulhat ebből egy társaság is.

2017. február 17-én Győrben lesz a Szent László Év kezdete. Ez alkalomból felgyullad a Szent László-láng, amely egy korabeli motívumokkal díszített ereklyetartóban ég, és a Polónia Napon elindul öt országon keresztül – Lengyelország, Románia, Horvátország, Magyarország és Szlovákia –, érintve Szent László életének főbb állomásait – Krakkó, Nyitra, Somogyvár, Nagyvárad és Zágráb.

A Jan Sobieski Kulturális Egyesület keretén belül működik az Akord lengyel nemzetiségi kamarakórus, az itt letelepült lengyelek kezdeményezésének köszönhetően. A tagok amatőrök, magyarok és lengyelek vegyesen. A kórus vezetője Csirszka Konrádné Katalin, a Liszt Ferenc Zeneiskolában tanított. Harmonikán Sej Edit tanárnő kíséri. Feladatuknak tekintik a lengyel népdalok magyarországi megismertetését.

Az Akord idén ünnepli fennállásának tizedik jubileumát. Az elmúlt tíz évben sok helyen megfordultak, együttműködtek más kórusokkal. Részt vettek Püskiben a Lengyel-Magyar Emléknapon, rendszeresen felléptek lengyelországi táncosokkal és zenekarokkal a Lengyel Függetlenség Napján és a Lengyel-Magyar Barátsági Napokon. Megtalálhatjuk őket a Győr-Moson-Sopron Megyei Nemzetiségi Napokon, rendszeresen koszorúznak Börcsön, Varga Béla atya szülőfalujában, más lengyel vendégekkel együtt. Idén a Szent László Év nyitóünnepségén is találkozhatunk velük.

Érdemes tehát Győrbe látogatni, az önfeledt városnézés közben biztosan rábukkanunk egy-egy lengyel emlékre. Ezek is mutatják, hogy Győrben máig is él a lengyel-magyar barátság.

Ijjas Anna

Győr jest miastem–gospodarzem uroczystości rozpoczęcia obchodów Roku św. Władysława. To miejsce wybrane nieprzypadkowo. Wśród licznych zabytków Győr, znajdziemy wiele tak polskich, jak i polonijnych śladów: Drzewo Przyjaźni Polsko-Węgierskiej i znajdująca się nieopodal tablica poświęcona pamięci ofiar katastrofy smoleńskiej, czy pomnik Jana Pawła II i tablica Józefa Bema. Liczna Polonia jest zaś skupiona wokół Samorządu Polskiego i jego przewodniczącego Jánosa Kollára.

Nowe życie Pazurka

– Cześć Mamo! – mówi Pazurek zapłakany.
– Do widzenia! – powiedziała mama Pazurka – Cześć Kociaki, uważajcie na siebie! – wołała jeszcze mama Pazurka, wypuszczając w dorosłe życie swoje najmłodsze kociątko.

Poranna Rosa i Pazurek weszli do swojego nowego, własnego domku.

– Ojej, jak tu ciemno! Pazurku zapal światło! – pisała Poranna Rosa.

– Nie wiem, gdzie jest... ale, ale wydaje mi się, że znalazłem!

Ale światło nie działało. Co więcej nie działała także masa innych rzeczy.

Młode koty wzięły się do roboty. Po miesiącu ciężkiej pracy wszystko było gotowe – nawet ogrzewanie i światło działało bez zarzutu.

– Gotowe! – z dumą zakrzyknęli młodzi.

W nowo urządzonej kuchni przygotowali i zjedli obiad. Po posiłku oboje zabrali się za czytanie książek, ale Poranna Rosa szybko przerwała czytanie – zabolą ją brzuch...

Pazurek też odłożył książkę.

– Co się stało? – zapytał.

– Boli mnie brzuch. – odpowiedziała Poranna Rosa.

– Dlaczego? Od obiadu? – zapytał Pazurek.

– Pudło Pazurku, spróbuj jeszcze raz!

– Przecież mówię, że nie wiem...

– No dobrze, powiem Ci. Będziemy mieli małe kociaki! – krzyknęła uradowana Poranna Rosa.

Pazurek też bardzo się ucieszył, ucałował Poranną Rosę i pobiegł do swojego biurka napisać list do mamy, Pulchniutkiego i Lalusia.

Był bardzo szczęśliwy.

CDN...

Anna Garai
uczenica klasy IV
Ogólnokrajowej Szkoły Polskiej

Na lekcji języka polskiego...

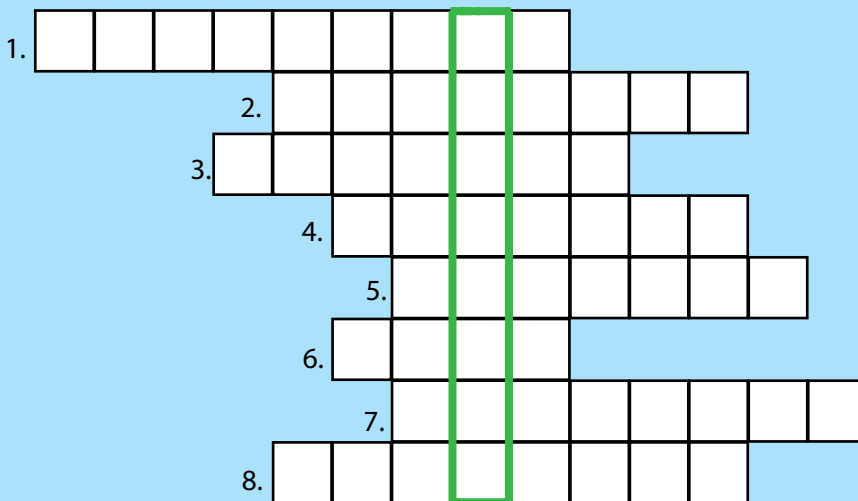
„... nie wiem, czy pan pamięta, że Anna Karenina poszła do klasztoru, bo nie chciała wyjść za Wołodyjowskiego, a wtedy Kmicic chwycił swój róg bawoli, cętkowany, kręty i powiedział, że ogary poszły w las. Ciemno się zrobiło w piwnicznej izbie, gdy Boryna zataczając się wpadł w objęcia pani Dulskiej, która wzięła go za Zbyszka z Bogdańca (a to był Maciej Chelmski). Chwyciwszy za głowę Rzeckiego, zrobił taką awanturę o Basię, że pan Tadeusz krzycząc „quo vadis?” wpadł do Jeziora Bodeńskiego. Na szczęście Jagienka, która była tam za chlebem, zapaliła Latarnika przy pomocy ognia i miecza, i odjechała wozem Drzymały, który należał do Faraona. Taka była historia żółtej ciemki.”

Gdy „c” w tym wyrazie jest,
Wszyscy wiedzą, że to pies.
Gdyby „c” wyparowało,
Pies się zmieni w wytrzymałość.

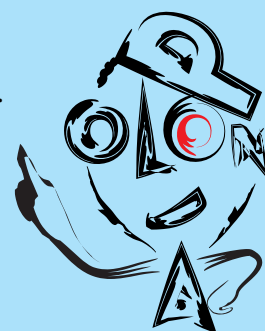
Ponoć się zdarzyło raz to,
„C” zgubiło pewne miasto.
Miasto bez „C” – czy wierzyć? –
Włożył wnet na głowę rycerz.

Chelm - helm, chart-hart

Krzyżówka kulinarna

1. Książka przepisów pełna.
2. Krewny mielonego.
3. Inaczej: chrust.
4. Składają się z pieczywa, wędliny i zieleniny.
5. Czerwony z uszkami.
6. Bez niej rano mama jest nie do życia.
7. Inaczej: ziemniaki
8. Nie dla psa.

Na rozwiązanie krzyżówki czekamy w redakcji ze słodką nagrodą.

Az országos lengyel iskola hírei

„...bo to był bal nad bale...”

4 lutego najmłodsza szkolna brać Ogólnokrajowej Szkoły Polskiej bawiła się, a nawet szalała, na balu karnawałowym w pięknie udekorowanej sali Domu Polskiego. Niespodzianki następowały po sobie jak w kalejdoskopie. Sama Pani Dyrektor zeszła ze swego stolca i przebrana za Morskie Oko, w gigantycznych okularach i niebieskiej peruce inicjo-

wała i przeprowadzała konkursy i zabawy. Oczywiście wszystkie, podobnie jak słodczyce, cieszyły się wielkim wzięciem, wyzwalając wiele emocji i radości. Jednak clou programu okazała się być parada przebierańców. Tematem tegorocznego balu była Wisła, czyli rzeka, woda i wszystko, co się z nią wiąże. Wielka różnorodność strojów oraz

pomysłowość rodziców i ich pociech przyprawiła jury o zawrót głowy! Mimo to, dzielnie, wyłoniło zwycięzców i przyznało im atrakcyjne nagrody, nawiązujące oczywiście do tematu balu.

I tak: pierwsze miejsce otrzymała Bianka Máté-Stera, która przeobraziła się w Złotą Rybkę – komu mógłby przyjść do głowy inny werdykt! Nagrodzono też Daniela Ezekwe, bardzo stylowego Pirata, tajemniczą Meduzę Gabrysę Segesdy i syrenkę Alexandrę Pacuk. Specjalna nagroda przypadła malutkiej Vivien Jungbauer Horváth ślicznej, zwiewnej Rusałce.

Na balu zaroilo się od stworzeń morskich, rzecznych i nieboskich, ale też piratów, majtków, kapitanów, płetwonurków, rusałek. I tu wyróżnić należy też Alinkę Papiewską, jako zabójczego Bosmana.

Dzieci bawiły się „pysznie”, nauczycielki tańczyły w zapamiętaniu, a licznie przybyli rodzice nie posiadali się z radości, że ich kochane Pociechy bawią się z takim entuzjazmem i przejęciem, czyli jak zawsze wszystko pięknie „w tym najlepszym ze światów” – o czym, z wielką satysfakcją donosi:

Basia Virágh

Napad na bank na balu w Újpeszcie

19 stycznia w siedzibie Samorządu w Újpeszcie odbył się bal maskowy uczniów tamtejszego oddziału OSP na Węgrzech. Grupa przygotowała scenki z napadu rabusiów na bank – zajączek i królik dzielnie obronili bank, bo nie siłą, ale podstępem przestraszyli rabusiów!

Dzień balu był ostatnim dniem pobytu w naszej szkole Hani i jej brata Arona, którzy wraz z rodzicami wyprowadzają się do Papy. Mimo to humory wszystkim dopisywały i żał było wracać do normalnych zajęć.

Asia Priszler

Ogólnokrajowa Szkoła Polska na Węgrzech
Lengyel Nyelvoktató Nemzetiségi Iskola

A világháborús Budapest lengyel karikaturistája

Idén szeptember 15-én lesz 50 éve annak, hogy elhunyt a manapság is virágzó lengyel karikatúra-művészet egyik klasszikus képviselője, Jerzy Szwajcer (művésznevén: Jotes), aki 1939-ben, menekültként érkezett Magyarországra, ahol 1945-ig élt és alkotott. A Lengyel Kutatóintézet és Múzeum birtokában több száz, rajzairól készült másolat található, legnagyobbbrészt olyan karikatúráké, melyek itteni tartózkodása alatt születtek a kor neves művészeiről, politikusairól és egyéb, a közérdeklődésre méltán számot tartó személyiségeiről. Ez a gyűjtemény képezi annak a kiállításnak az alapját, mellyel Múzeumunk tervez a fenti évfordulóhoz kapcsolódóan Jotes munkássága előtt tisztelegni, valamint alkotásai révén egy sajátos szemszögből történő bepillantást nyújtani a világháborús Budapest társadalmi elitjének életébe.

Jerzy Szwajcer Varsóban, értelmiségi családban született, 1892-ben. 1912-től a brüsszeli Szépművészeti Akadémián, illetve az ottani egyetemen, később pedig a Varsói Egyetemen tanult. Már 20 éves korában újságíróként dolgozott, a Kurier Warszawski napilapnál, de rajzai megjelentek más lengyel és külföldi folyóiratokban, így például a Daily Chronicle-ben is. 1918-ban lett a Nowa Gazeta publicistája, majd a Lengyel Távirati Ügynökség (PAT) munkatársa, ahol létrehozója és vezetője volt a kulturális osztálynak. 1939 szeptemberében, a II. világháború kitörését követő menekülési hullámban mindössze egy órával, de lekérte munkáltatója román határ felé induló konvoját, így a véletlen folytán egy külügyminisztériumi dolgozókat szállító és végül inkább a Magyarország felé forduló autobuszhoz csatlakozott.

Nem sokkal megérkezése után Budapesten is munkához látott: kezdetben a többi menekült számára a lengyelországi híreket összefoglaló faliújságot szerkesztett kollégáival, majd a heti három alkalommal megjelenő Wieści Polskie munkatársa lett, emellett pedig sokat utazott, hogy az ország különböző polgári és katonai táborában élő lengyelek arcvonásait a maga sajátos stílusában papírra vesse. Karikatúrái hamar felkeltették a magyar lapok érdeklődését is: rajzait közzétette az Esti Újság, a Függetlenség, a Délibáb és az Esti Kurir is, amelyben többek között gróf Teleki Pál miniszterelnök „portréját” is publikálta. (Jotes azt

követően váltott át politikusok megörökítésére, hogy a korábban ceruzájának célkeresztjébe kerülő színésztársadalom körében nem aratott osztatlan sikert munkáival.) A Magyarországra gyakorolt német nyomás felerősödésével azonban kénytelen volt a háttérbe húzódní, így a rajzolásnak ezentúl kedvenc kávéházaiban, a Japánban és az Operában, illetve a Hubertus lokálban hódolt. A német megszállás és a Wieści Polskie szerkesztőségének felszámolása után pár napig Budapesten bujkált, majd Balatonfüreden, a Györfy-család szőlészetében kapott munkát. A fővárosba visszatérve (Bolesław Bem geológus ajánlotta fel neki lakását) azonban már egyre sűrűbben kellett váltogatnia tartózkodási helyét, hogy a nyilas rémuralmat és az ostromot végül egy Szent István körúti pincében vészelje át. Miután a szovjet csapatok 1945 februárjában elfoglalták Budapestet, az elsők között kérvényezte repatriálását, majd amint tehetett, hazautazott Lengyelországba, ahol legközelebbi rokonai és barátai auschwitzi meggyilkolásával kellett szembesülnie. Munkáját gyakorlati-

lag pontosan ott folytathatta, ahol a háború előtt abbahagyta: a Lengyel Hírügynökségnél, a PAT utódszervezeténél kapta meg a kulturális részleg vezetését. Emlékiratai 1960-ban „Ze wspomnień karykaturzysty” címmel jelentek meg.

Balázs István Miklós
Lengyel Kutatóintézet és Múzeum

Polski Instytut Badawczy i Muzeum w Budapeszcie posiada w swoich zbiorach liczne kopie prac zmarłego przed pięćdziesięciu laty polskiego karykaturzysty Jerzego Szwajcera, publikującego pod pseudonimem Jotes. Nie jest to oczywiście przypadek – Jotes przebywał na Węgrzech w latach II wojny, wiele jego prac dotyczy właśnie tego okresu i przedstawia osobistości węgierskiego życia artystycznego i polityki. Szwajcer natychmiast po przyjeździe na Węgry włączył się w prace redakcji polskiej gazetki ściennej, a potem także w redagowanie trzech numerów gazety Wieści Polskie. Dużo podróżował po Węgrzech portretując przebywających w obozach dla uchodźców Polaków. Dość szybko nawiązał współpracę z węgierskimi redakcjami jak Esti Újság, Függetlenség, Délibáb czy Esti Kurir, gdzie opublikował np. karykaturę premiera Pála Teleki. Z czasem, ze względu na naciski ze strony niemieckiej zmuszony był zaprzestać pracy dla węgierskiej prasy i tak przez ostatnie lata pobytu na Węgrzech rysował bardziej dla przyjemności i kawiarnianych znajomych.

Felhasznált források

- Jerzy Szwajcer – Jotes: Ze wspomnień karykaturzysty. Wrocław – Warszawa, Zakład Narodowy Imienia Ossolińskich, 1960. 190-217.
- D/2012. 05. 2. A Lengyel Kutatóintézet és Múzeum Archívumából.
- D/2012. 05. 3. A Lengyel Kutatóintézet és Múzeum Archívumából.

Prawo do głosu...

Wielokrotnie rozmawiałem na ten temat z wieloma osobami. Zarówno tutaj, na Węgrzech, jak i w innych krajach a także w Polsce, zarówno z tymi, którzy w Polsce nie mieszkają od lat, i z tymi, którzy od niedawna są na emigracji, a także z tymi, którzy Polski opuszczają nie zamierzają. Zdania są podzielone, bo temat jest dość kontrowersyjny, tym bardziej, że tak naprawdę chodzi o politykę, a dokładnie o nasz wpływ na nią w Polsce. Oczywiście z perspektywy naszej – osób, które często od wielu już lat nie mieszkają nad Wisłą. Prawo polskie jest pod tym względem jednoznaczne: każdy, kto posiada obywatelstwo polskie i nie został pozbawiony prawa wyborczego ma prawo głosować w wyborach parlamentarnych, prezydenckich i do Parlamentu Europejskiego – niezależnie gdzie właśnie przebywa. Inaczej sprawa się ma w przypadku wyborów samorządowych, bo można w nich głosować, ale trzeba mieć meldunek na terenie Rzeczypospolitej, a po drugie w dniu wyborów przebywać w miejscu swojego zameldowania.

Czy Polonia powinna mieć prawo do głosowania w polskich wyborach parlamentarnych?

Cały czas się zastanawiam, czy po tych paru latach, od kiedy nie mieszkam już w Polsce powinienem mieć prawo do decydowania, co się w kraju dzieje, kto będzie rządził i urządził moją pierwszą Ojczyznę. Owszem, nigdy nie przestanę być Polakiem, zawsze będę się interesował, co tam się dzieje, jak władza pomaga, lub nie, moim rodakom. Ale czy to znaczy, że mogę decydować o ich losie? To tak jak z moim domem rodzinnym. Kiedy wyprowadzałem się od Mamy, na drugie osiedle, kilka miast dalej, a wreszcie do Warszawy

i Budapesztu – owszem ciągle się interesowałem tym, co się u niej dzieje. Ale czy to uprawniało mnie, żeby na przykład dyktować mojej Mamie, jaki kolor zasłon powinna powiesić w oknach? Odpowiedzmy sobie sami na pytanie, czy cieszyłobyśmy się, gdyby dawno niewidziany kuzyn miał za nas decydować o fasonie tapet, które będą zdobić ściany naszego domu. Nie! Żaden z nas by sobie na to nie pozwolił. A ja nieco tak się czuję głosując w wyborach do polskiego parlamentu – jak ten kuzyn meblujący swojej rodzinie z Gdańska pokój stołowy.

Powiedzmy sobie szczerze. Większość z nas jest w Polsce, co najwyżej kilkanaście dni w roku. Niewiele korzystamy z dobrobytu Polski, ale też niewiele jej dajemy. Większość z nas pracuje w firmach miejscowych, czyli w naszej sytuacji węgierskich, albo tu zarejestrowanych. Tu płacimy podatki. A więc po raz kolejny nasuwa mi się pytanie: czy mamy, w tej sytuacji zupełnie materialne prawo do decydowania o losie kraju. Jako argument przytoczę i polskie prawo. Mieszkając przez kilka lat w Warszawie, ciągle byłem zameldowany na Śląsku. O tym świadczył nie tylko numer rejestracyjny mojego samochodu, ale i podatki, które odprowadzane były właśnie tam. Z jednej strony wstyd mi, ale z drugiej prawdą jest, że nie miałem w tej sytuacji możliwości wyboru prezydenta miasta, radnych stolicy, czy radnych dzielnicowych. Oczywiście nie jeździłem też specjalnie do miejsca mojego zameldowania, aby zagłosować.

Ja osobiście jestem w tej specyficznej sytuacji, że nie posiadam węgierskiego obywatelstwa. A więc, jeśli nie będę miał możliwości wyboru polskich posłów i senatorów, to moja aktywność w demokracji, to wielkie prawo, które zdobyli dla nas

nasi bohaterowie walk z poprzednim ustrojem, ograniczy się do węgierskich wyborów samorządowych oraz węgierskich wyborów eurodeputowanych. Trudno, ale wydaje mi się, że tak musi być.

Nie mam żadnych oczywiście wątpliwości, co do naszej polskości. Ba, cieszę się, że tę polskość możemy kultywować. Cieszę się z tego, że na Węgrzech mamy tę uprzywilejowaną sytuację w stosunku do wielu innych krajów, że nasza druga ojczyzna wspiera finansowo tę naszą działalność. Bez dwóch zdań – jesteśmy Polakami i nikt nie może nam tego odebrać.

Kilka miesięcy temu, gdzieś w odmętach informacyjnego szumu zginęła informacja o planach, a raczej projekcie Prawa i Sprawiedliwości. Nie pamiętam dokładnie, kto wsunął tę propozycję, być może był to wicemarszałek Senatu Adam Bielan. Zaproponował, by Polonia wybierała jednego senatora, który reprezentowałby ją w najwyższych kręgach władzy w Rzeczypospolitej Polskiej. Oczywiście pomysł zupełnie niedoprecyzowany, idea rzucona gdzieś pomiędzy rozmowami o finansowaniu przedsięwzięć polonijnych, a repatriację Polaków ze Wschodu. A ja uważam to za krok w dobrym kierunku. Zgodnie z moimi poglądami przedstawionymi powyżej my, Polacy stale zamieszkujący za granicą Polski, powinniśmy mieć możliwość wyboru senatora. I tyle. Pozwoliłoby to nam zachować wpływ na zarządzanie krajem, ale wpływ adekwatny do naszego udziału w codziennym jego życiu.

ps. Zapraszam do dyskusji na ten temat.

Piotr Piętka

Dyplomacja obywatelska Polonusów

W pierwszej rozmowie z nowego cyklu „Wywiad z wizją”, który od teraz będzie gościł na łamach miesięcznika „Polonia Węgierska” a jednocześnie pojawi się w kanale na portalu youtube Polonia Węgierska TV, gościmy dr Roberta Rajczyka, politologa, naukowca Zakładu systemów politycznych Polski i państw Europy Środkowo-Wschodniej Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, a także eksperta Polskiej Organizacji Turystycznej.

Węgry są ostatnio bardzo modne w Polsce, szczególnie w sferze elit politycznych dzisiaj rządzących. Dlaczego?

Można zaryzykować tezę, że elity polityczne, które w tej chwili rządzą na Węgrzech odniosły sukces. Co to oznacza? To oznacza, że ten tak zwany nowy rodzaj demokracji, który te ugrupowania zaproponowały jest programem skutecznym, skoro poparcie społeczne utrzymuje się na tak wysokim poziomie. Rządzący na Węgrzech rozwiązali kilka problemów społecznych trochę w myśl oczekiwań swoich wyborców. Nic bardziej nie zapewnia poparcia jak właśnie realizacja programu wyborczego.

Które sukcesy rządu węgierskiego są zauważane w Polsce?

Na przykład polityka prorodzinna. To jest jeden z elementów, który pokazuje, że taka polityka w tym wąskim wymiarze prorodzinnym przynosi skutek. To dla podobnych elektoratów politycznych, rządzących partii w Polsce i na Węgrzech jest pewien dowód na skuteczność ich wyboru politycznego.

Proszę też zauważyć, że od kilku lat Węgry skutecznie przyciągają inwestorów zagranicznych. To oznacza,

że muszą oni zatrudniać węgierskich pracowników. To generuje podatki dla państwa, zmniejsza bezrobocie, zapewnia ludziom jakiś komfort socjalny, społeczny i przede wszystkim ekonomiczny.

Czy to polskie zainteresowanie Węgrami, będzie stałą tendencją?

Można taką tezę postawić. Na Uniwersytecie Śląskim, w naszym zakładzie dokładnie badaliśmy funkcjonowanie Grupy Wyszehradzkiej w czasie poprzedniego rządu. Ono w zasadzie nie istniało. Poza namacalnym Funduszem Wyszehradzkim, ta czwórka właściwie nie działała. Teraz nowa ekipa zaczyna wspólnie występować z poziomu czterech państw Grupy Wyszehradzkiej na forum europejskim i co więcej zaczyna się wspólnie promować w zakresie turystyki.

Węgrzy, także na poziomie zwykłych obywateli od dawna interesują się Polską. Na przykład: Polski Instytut Badawczy i Muzeum rozpoczęło projekt „Autostopowicze”, który już na samym początku pokazuje jak ważnym celem węgierskich turystów był nasz kraj. Czy zwykli Polacy mają podobną wiedzę i sentymenty jeśli chodzi o Węgry?

Trudno to niestety porównywać. Z tego co niedawno usłyszałem, to jeszcze w latach 60-tych Węgrzy jeździli na festiwale jazzowe do Polski bardzo tłumnie. Polacy raczej kojarzą Węgry jako jeden z odcinków słynnego serialu Jerzego Gruzdy „Czterdziestolatek”, kiedy główny bohater jedzie w delegację do Budapesztu. Potem jak już dostaliśmy paszporty – to nagle okazało się, że

Węgry są po drodze do Chorwacji. I one były takim krajem tranzytowym, jeśli już z jakimiś atrakcjami turystycznymi się Węgry kojarzyły wcześniej to były to gorące źródła i Budapeszt tak naprawdę.

Trzeba jednak pamiętać, że Węgry odniosły wielki turystyczny sukces. Według danych przyjeżdża tu rocznie 7 milionów turystów. Do Polski 17 milionów, ale jesteśmy przecież 4 razy większym krajem.

Pańskie zainteresowania naukowe są skierowane ku temu regionowi, także Węgom. Co pana ciekawi w kraju, w którym przyszło nam, węgierskim Polonusom żyć?

Wszystkie kraje, które kiedyś były w orbicie wpływów radzieckich mają podobną ścieżkę transformacyjną, zmagają się z podobnymi problemami. Wszędzie da się wyszczególnić podobne fazy transformacji. Na Węgrzech ta opcja prawicowa znacznie wcześniej wygrała wybory niż w Polsce. Zachowuje się w podobny sposób, reformuje, zmienia państwo w bardzo podobny sposób więc z tego powodu warto się nad tym pochylić od strony naukowej.

To są również sentymenty. Ja interesuję się losami Polonii, przede wszystkim w Rumunii – ale również tej, która mieszka w Serbii w Wojwodinie. Są Polacy na Węgrzech. Wspólnota dziejów historycznych i politycznych to są bardzo ciekawe elementy pokazujące ciągłość historyczną.

Polonia na Węgrzech, może nie jest zbyt liczna, ale na pewno prężna. Czy takie instytucje jak Polska Organizacja Turystyki szukają ich wsparcia?

kép-zet interjú

Oczywiście nie tylko POT. Struktury rządowe powołały kilka zespołów roboczych promocji Polski poza granicami i jeden z nich jest kierowany przez wiceministra spraw zagranicznych Jana Dziedziczaka i dedykowany Polonii. Jego zadaniem jest wsparcie Polaków na świecie, tak aby pomagali promować kraj zarówno turystycznie, jak i w aspekcie historycznym czy kulturowym. Generalnie chodzi o to aby był dobry klimat, dobry wizerunek, taka dyplomacja obywatelska. Polska Organizacja Turystyczna powołana jest do promocji Polski jako kraju atrakcyjnego turystycznie, więc my z racji naszych zadań ustawowych będziemy promować turystykę przyjazdową do Polski. Oczywiście staramy się to robić na rynkach zachodnich razem z pozostałymi trzema partnerami z Grupy Wyszehradzkiej. Na pewno cztery kraje razem, mają większy potencjał niż cztery osobno.

Użył pan zwrotu dyplomacja obywatelska. O co chodzi? Czego ona od nas, Polonusów będzie wymagała?

To element współczesnych procesów komunikacyjnych, które istnieją i mocno rozwijają się dzięki internetowi. Chodzi tu przede wszystkim o zaangażowanie obywateli – nie tylko tych z obywatelstwem, ale też z pochodzeniem etnicznym, narodowym – czyli np. Polonii; do tego aby w kraju swojego osiedlenia się aktywnie włączała się w budowanie pozytywnego wizerunku swojego kraju. Najczęściej jest to związane z działalnością w sieciach społecznościowych, tej współczesnej agorze na której wymiana informacji jest skuteczna i ma największy zasięg. Takim wzorcowym przykładem dyplomacji obywatelskiej był szwedzki program „Obywatele Szwecji”. Szwecja udostępniła oficjalne konto twitterowe obywatelom, by mogli się pochwalić

swoimi osiągnięciami, ciekawymi rzeczami.

Oczywiście zespół do spraw promocji Polski poprzez Polonię ma własne cele, ale nie jestem przekonany czy na pewno będzie miał tego rodzaju inicjatywy. Działa on jednak prężnie od 2015 r., zarządzany na wysokim szczeblu. Jak widać czynniki rządowe poważnie podchodzą do promocji kraju poza granicami.

Dlaczego te narzędzia, które wykorzystywali Szwedzi nie można użyć w przypadku Polski?

Wynika to z naszej mentalności. Nie chcę oczywiście stawiać nas, Polaków w złym świetle, ale jesteśmy nieco mniej subordynowani niż na przykład Szwedzi. To oczywiście nie przekreśla podobnych inicjatyw, ale myślę że one powinny być bardziej skrojone pod polską rzeczywistość.

Czy to oznacza, że Polacy nie potrafią używać takich narzędzi?

I tak i nie. Kompetencje do korzystania z takich narzędzi jak media contentowe czy media społecznościowe oczywiście przede wszystkim posiadają młodzi ludzie. Tyle że tego typu media są przez nich wykorzystywane najbardziej do rozrywki niestety i tylko w niewielkim stopniu do przenoszenia informacji.

Na Węgrzech najbardziej aktywna jest Polonia tego nieco starszego pokolenia. Co tego typu ludzie mogą zrobić dla promocji Polski?

To jest bardzo istotna grupa wbrew pozorom. Proszę pamiętać, że jest coś takiego w socjologii jak eduka-

cja międzypokoleniowa. Jeśli młodzi ludzie – Polonusi u siebie w domu nie będą rozmawiać po polsku, nie będą kultywować tradycji to nawet najlepiej finansowane i wyposażone placówki tego nie przeskoczą. Z takim zjawiskiem mamy do czynienia w rumuńskiej Bukowinie. Tam polskie rodziny w domach mówią po rumuńsku. Rola tego pokolenia jest nie do przecenienia. Oni są, mówiąc językiem naukowym depozytariuszami tradycji narodowej, a jeśli nie będą w stanie skutecznie tego przekazać młodym, osoby z polskim pochodzeniem niezwykle mocno się zasymilują na przykład z węgierską kulturą.

Czy według Pana my tu na Węgrzech mamy bardziej uprzywilejowaną pozycję, z powodu wsparcia państwa węgierskiego takich instytucji jak samorząd narodowy, szkoły, instytucje naukowe czy kulturalne?

Oczywiście to są centra polskości. One pełnią nie tylko rolę czysto użytkową, ale są to również centra kultury, miejsca spotkań. Oczywiście to jest też kwestia wsparcia państwa i odpowiednio prowadzonej polityki polonijnej. Im więcej tym lepiej. To zwiększa zainteresowanie polskością, one mają dodatkowy walor komunikacji internetowej.

Panie doktorze bardzo dziękuję za rozmowę. Mam nadzieję, że pomoże nam ona jeszcze lepiej promować Polskę tu nad Dunajem.

Rozmawiał Piotr Piętka, dyrektor Polskiego Instytutu Badawczego i Muzeum w Budapeszcie.

Teatr jest dobry na wszystko!

Twórcza Grupa Teatralna „Zebra” ogłasza
nabór nowych członków zespołu!

Chciałbyś spróbować swoich sił na
scenie?

Marzysz o byciu aktorem? Reżyserem?
A może raczej interesuje Cię scenogra-
fia?

Twórcza Grupa Teatralna „Zebra” przy-
jmie Cię z otwartymi ramionami!

Przydadzą się nam nowe twarze!

A jeśli nie możesz się zdecydować, to
niezobowiązująco przyjdź na pierwsze
warsztaty teatralne w dniach 18 i 19
lutego, godz. 10:00 do 16:00 (Bp., Jokai
ter 1/2).

Warsztaty przeznaczone są dla wszyst-
kich! Nie tylko dla tych, którzy chcieliby
wystąpić na scenie, ale także dla osób
które chcą wypróbować coś nowego
i kreatywnie spędzić czas w interesują-
cym towarzystwie.

Zabawa w teatr to także świetny trening
dla nieśmiałych, mających problemy
z publicznymi wystąpieniami.

Spróbuj, może Ci się spodoba! Płeć, wiek
i wielki talent – nie mają znaczenia.

Kerényi Grácia- ösztöndíj

A Fővárosi Lengyel Önkormányzat
tanulmányi ösztöndíj pályázatot hirdet
14 és 26 év közötti fiatalok részére a
2016/2017-as tanév második félévére.
Az elnyerhető ösztöndíj 100 000 Ft,
melyet 4 fő részére folyósít a Fővárosi
Lengyel Önkormányzat.

A pályázati kiírás célja: lengyel száрма-
zású diákok és hallgatók motiválása a
minél sikeresebb tanulás érdekében,
valamint az aktív részvételle a lengyel
közösség életében.

Feltételek:

- a leendő ösztöndíjas hallgatói jogvi-
szonnyal rendelkezzen valamely
magyarországi felsőoktatási intézmény-
ben, illetve lengyel iskolában, lezárt
félévvel rendelkezzen, megfelelően bírja
a lengyel nyelvet, örömmel vegyen részt
a lengyel rendezvényeken és azok szer-
vezésében is. A 2017-es évben betöl-
tötte/betölti a 14. életévét;
- az ösztöndíjat elnyerő diák/hallgató
vállalja, hogy szabadidejében segítő-
ként közreműködik a Fővárosi Lengyel
Önkormányzat által szervezett progra-
mokon;
- az ösztöndíjat elnyerő diák/hallgató
más lengyel önkormányzat által adott
ösztöndíjban egyidejűleg nem része-
sülhet.

A pályázathoz csatolni kell:

- fényképpel ellátott, részletes lengyel
nyelvű önéletrajz, folyó szöveggel, mely
tartalmazza a jelentkező elérhetőségeit,
valamint hozzájárulási nyilatkozatot a
személyes adatok feldolgozásához és
tárolásához;
- igazolás a hallgatói jogviszonyról;
- index-másolat, ill. bizonyítványmásolat
az előző lezárt félévről;
- leírás arról, hogy a pályázónak milyen
tervei vannak a nemzetiségi közösségen
belül a jövőre vonatkozólag.

Pályázat leadásának ideje: 2017. 02. 28.

Postacím:

Fővárosi Lengyel Önkormányzat
1054 Budapest, Akadémia u. 1.

Wisła konkurs plastyczny!

Ogólnokrajowa Szkoła Polska ogłasza
konkurs plastyczny poświęcony Wiśle –
królowej polskich rzek.

Przygotowane prace mogą nawiązywać
tematycznie nie tylko do samej rzeki, ale
także do miast i miejscowości leżących
wzdłuż Wisły.

Technika prac dowolna, format A4 lub
większy. Autorów prosimy o podpisanie
prac imieniem i nazwiskiem z podaniem
swojej klasy i wieku.

Prace prosimy nadsyłać do 19. marca
2017 na adres szkoły:

Ogólnokrajowa Szkoła Polska
1102 Budapest, Állomás u. 10.

Rozstrzygnięcie konkursu i wręczenie
nagród nastąpi 25. marca 2017

emígy boldogul a lengyel

Traktorem dookoła świata? Dlaczego nie?

Trójka polskich turystów: Marcin Obałek, Piotr Śliwiński i Ula Kisiel-Pańko postanowiła udowodnić światu jakość polskiej techniki i polskim traktorem wyruszyli w niezwykłą podróż dookoła świata. Ich domem na następne kilka miesięcy będzie 52 letni Ursus i przyczepa niewiadowska 126p. Oczywiście i traktor i przyczepa zostały odpowiednio przygotowane do tej niezwykłej drogi, ale warto wiedzieć, że traktor rozwija szybkość maksymalnie do 30 km/godz., a podczas podróży wszystko może się zdarzyć. Tylko trasa jest dokładnie zaplanowana, to gdzie się zatrzymają i na jak długo, zależy od pogody, od stanu podróżników i oczywiście traktora.

Zdarzają się też często przyjemne niespodzianki – podróżnicy po całonocnej podróży przez Tatry dojechali do Veszprém i nie musieli odpoczywać w przyczepie, bo przyjęła ich Hanna Kövesdi, przewodnicząca Samorządu Polskiego w Veszprém. Następnego dnia już wypoczęci, ogrzani podjęli dalszą drogę – kierunek Słowenia, Włochy, promem do Izraela, dalej Egipt, Sudan i Etiopia, skąd na krótki okres wrócą do kraju (traktor z przyczepą pozostawiając w Etiopii), aby potem kontynuować podróż w kierunku Australii, potem druga półkula i powrót do Europy.

Három lengyel vállalkozó bizonyítani szeretne volna a nagyvilágnak a lengyel technika tartósságát, és egy 52 éves traktorral elindultak a világszerte útnak. A magyarországi megálló Veszprémre esett, ahol vendégül látta őket az ottani lengyel.

Hanna Kövesdi

Egy álmot beteljesülni látszik...

Lemes István Krisztián emblematikus személye Dunaújvárosnak. Nemcsak az itteni lengyeliség, hanem szinte az egész város ismeri. Krisztián mindig szeret valahová, és halmozottan hátrányos helyzete ellenére a személyéből állandó derű árad, szinte soha nem látni szomorúnak.

A dunaújvárosi lengyeliség évek óta figyelemmel kíséri Krisztiánt, aki a születése óta meglévő súlyos egészségügyi problémák ellenére igazán erős kitartást és céltudatosságot mutat fel. Az elszántságát és a tehetségét a sportban lehet legjobban nyomon követni. Az egészségügyi korlátozások mellett a számára leginkább elérhető sportban, a léghajlás lövészetben találta meg önkifejezési módját. A komoly nehézségek, elvtelen megkülönböztetések és szűk anyagi korlátok között érte el lövészetben a kiváló, nemzetközi szintű eredményeket.

Szakértői vélemények szerint itt lett volna a helye a riói olimpián...

Az utóbbi időszak végre meghozta a kedvező fordulatot! Krisztián komoly anyagi támogatást kapott a város önkormányzatától, a szövetségtől pedig tavaly novemberben egy drága, Steyr Challenge típusú mesterpuskát. A jelentős segítséget követően Krisztián boldogsága leírhatatlan volt. A boldogság a január elején kapott hír nyomán tovább fokozódott: a Paraolimpiai Bizottság hivatalosan is közölte vele: beválasztották a paraolimpiai versenyzői keretbe.

Úgy véljük, kitartása, szerénysége, tehetsége, eredményei előtt fejte kell hajtunk.

Tiszta szívből gratulálunk és szurkolunk neked Krisztián!

Modrzejewska Ewa
DMJV LNÖ elnök

16 stycznia 2017 roku w Warszawie zmarł
2017. január 16-án Varsóban elhunyt

Jan Stolarski

Nestor Polsko-Węgierskiej Przyjaźni, były prezes Rady Głównej Federacji Stowarzyszeń Polsko-Węgierskich w Polsce, żołnierz Polskiego Września, Honorowy Konsul Generalny Węgier, niemal do ostatnich swoich dni wyjątkowo aktywny krzewiciel przyjaźni polsko-węgierskiej. Przeżył 104 lata.

Cześć Jego Pamięci !

A lengyel-magyar barátság egyik jeles alakja, a lengyelországi Lengyel-Magyar Egyesületek Föderációjának volt főtanácsi elnöke, lengyel szeptember katonája és Magyarország Tiszteletbeli Lengyel Konzulja. Életének szinte a legutolsó pillanatáig rendkívül aktív volt a lengyel-magyar barátság népszerűsítésében. 104 évet élt. Tisztelegjünk az ő emléke előtt!

14 stycznia 2017 roku w Tata-
bánya po ciężkiej chorobie
zmarł nasz polonijny Kolega,
artysta muzyk

Stanisław Broś

Węgierskie lata swojego życia poświęcił działaniom polonijnym – był członkiem PSK im. Józefa Bema – i popularyzowaniu oraz nauczaniu polskiej muzyki. Odszedł w 75 roku życia.

17 stycznia 2017 roku w Opolu
po ciężkiej chorobie odeszła
nasza polonijna Koleżanka

Janina Pétervári z d. Pochwała

Należała do Chóru św. Kingi, była członkiem PSK im. Józefa Bema i Stowarzyszenia Katolików Polskich na Węgrzech pw. św. Wojciecha. Przeżyła 80 lat.

22. stycznia 2017 w Tatabánya
w 71 roku życia zmarł

Władysław Góralczyk

Nasz Rodak, członek tatańskiego oddziału Polskiego Stowarzyszenia Kulturalnego im. Józefa Bema!

polonia węgierska

Pismo Ogólnokrajowego
Samorządu Polskiego
z kwartalnym
dodatkiem GŁOS POLONII

Az Országos Lengyel
Nemzetiségi Önkormányzat
lapja a GŁOS POLONII
negyedévi mellékletével

Odpowiedzialny wydawca / Felelős kiadó:
Országos Lengyel Önkormányzat Hivatala

Redaktor naczelny / Főszerkesztő:
dr. Agnieszka Janiec-Nyitrai

p.o. redaktora naczelnego / Megbízott főszerkesztő &
Redaktor graficzny / Grafikai szerkesztő:
Katarzyna Desbordes-Korcsev

Tłumaczenie / Fordítás:
Sutarski Szabolcs

Redakcja / Szerkesztőség:
1102 Budapest, Állomás u. 10.,
tel.: +36 1 2613479, e-mail: polweg@polonia.hu

Okladka / Borító:
Alina Papiewska-Csapó

Drukarnia / Nyomda:
Croatica Nonprofit Kft.

Edycja online / Online kiadás:
www.polonia.hu

HU ISSN: 1417-5924

O ile nie zaznaczono inaczej, wykorzystano zdjęcia autorów tekstów. /
Jelen számban, amennyiben nem jelöltük másképp,
a szövegek szerzőinek fényképeit használtuk fel.

Projekt realizowany w każdym miesiącu ze środków budżetu
centralnego Węgier. / Az újság kiadására Magyarország központi
költségvetésének havi támogatásával készül.

Prenumerata PW i GP A PW és a GP előfizetése

Roczna prenumerata miesięcznika „Polonia Węgierska”
(12 numerów) i jego kwartalnego dodatku „Głos Polonii”
(4 numery) na rok 2017 wynosi dla prenumeratorów:
A „Polonia Węgierska” havilap éves előfizetése (12 szám) és
negyedéves melléklete, a „Głos Polonii” (4 szám) 2017. évre:

- indywidualnych (1 egzemplarz) – 4.000 HUF/rok
- zbiorowych (5 egzemplarzy) – 20.000 HUF/rok

Płatność: przelew na konto.

Előfizetés módja: banki átutalás.

Przyjmujemy również zamówienia na numery wcześniejsze
– można je zgłaszać na analogicznych warunkach.

Vállaljuk a korábbi számokra vonatkozó rendelések teljesítését – azonos feltételek mellett.

Redakcja z wdzięcznością przyjmuje także większe sumy
wpłat prenumeraty od osób oraz instytucji i samorządów,
jeżeli ich stan finansowy to umożliwia. Wsparcie finansowe
prosimy przekazywać na konto K&H:10400157-00026536-
00000004. W rubryce „Közlemény” prosimy wpisać „Lapkia-
dás támogatás” (wsparcie dla pisma).

A szerkesztőség hálásan elfogad nagyobb előfizetői össze-
geket is úgy magánszemélyektől, mint intézményektől, ha
ezt pénzügyi helyzetük lehetővé teszi.

WAŻNE ADRESY

Ogólnokrajowy Samorząd Polski na Węgrzech

Országos Lengyel Önkormányzat

1102 Budapest, Állomás u. 10.
tel.: +36 1 261-17-98

olko@polonia.hu

Polski Ośrodek Kulturalno-Oświatowy

Lengyel Közművelődési Központ

1102 Budapest, Állomás u. 10.
tel.: +36 1 261-17-98

olko@polonia.hu

Ogólnokrajowa Szkoła Polska na Węgrzech

Lengyel Nyelvoktató Nemzetiségi Iskola

1102 Budapest, Állomás u. 10.
tel.: +36 1 261-27-48

szkolpol@polonia.hu

Polski Instytut Badawczy i Muzeum

Lengyel Kutatóintézet és Múzeum

1102 Budapest, Állomás u. 10.
tel.: +36 1 260-80-23

muzeum@polonia.hu

Stołeczny Samorząd Polski

Fővárosi Lengyel Önkormányzat

1054 Budapest, Akadémia u. 1-3.
tel.: +36 1 332-19-79

flko@t-online.hu

Polskie Stowarzyszenie Kulturalne im. J. Bema na Węgrzech

Magyarországi „Bem József” Lengyel Kulturális Egyesület

1051 Budapest, Nádor u. 34. II. p.
tel.: +36 1 311-02-16
www.bem.hu

bem@bem.hu

Stow. Polskich Katolików na Węgrzech pw. św. Wojciecha Dom Polski

Magyarországi Lengyel Katolikusok Szt. Adalbert Egyesülete

1103 Budapest, Óhegy u. 11.
tel.: +36 1 262-69-08

adalbert@enternet.hu

Stowarzyszenie Kulturalne Użyteczności Publicznej Polonia Nova

Polonia Nova Közhasznú Kulturális Egyesület

1061 Budapest, Jókai tér 1/2.
www.polonianova.hu

biuro@polonianova.hu

Szkolny Punkt Konsultacyjny – Szkoła Polska przy Ambasadzie RP

A Lengyel Nagykövetség mellett működő Lengyel Iskola

1025 Budapest, Törökvezér út 15.
tel.: +36 1 326-83-06
tel.: +36 70 701-38-47

polish_school@gazeta.pl

Polska Parafia Personalna na Węgrzech

Lengyel Perszonális Plébánia

1103 Budapest, Óhegy u. 11.
tel.: +36 1 431-84-14
www.parafiabudapest.republika.pl

plebaniapl@onet.eu

Ambasada Polska w Budapeszcie

Lengyel Köztársaság Budapesti Nagykövetsége

1068 Budapest, Városligeti fasor 16.
tel.: +36 1 413-82-00

www.budapest.polemb.net budapest.amb.sekretariat@msz.gov.pl

Referat Konsularny Ambasady RP

A Lengyel Köztársaság Nagykövetsége Konzuli Osztálya

1068 Budapest, Városligeti fasor 16.
tel.: + 36 1 413-82-08

www.budapest.polemb.net budapest.amb.wk@msz.gov.pl

Instytut Polski w Budapeszcie

Lengyel Intézet

1065 Budapest, Nagymező u. 15.
tel.: +36 1 311-58-56
www.polinst.hu

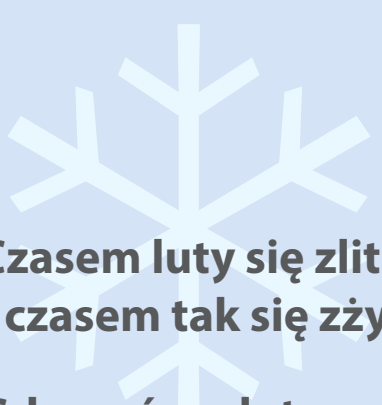
info@polinst.hu
biblioteka@polinst.hu

Polonijna strona internetowa:
www.polonia.hu

Program radiowy w języku polskim:

Magazyn Polski – emisja w soboty, godz. 13.30
MR4 (fale średnie 873 kHz)
Redakcja Polska Magyar Rádió z Rt.
1088 Budapest, Bródy S. u. 3-5.

FONTOS CÍMEK

d Czasem luty się zlituje, że człek niby wiosnę czuje,
ale czasem tak się zżyma, że człek prawie nie wytrzyma.

d Gdy mróz w lutym ostro trzyma, tedy jest niedługa
zima.

d W lutym śnieg i mróz stały, w lecie będą upały.

d Gdy ciepło w lutym, zimno w marcu bywa,
długo trwa zima, to jest niewątpliwa.

d Gdy bez wiatrów luty chodzi, w kwietniu wicher nie
zawodzi.

d W lutym gdy zagrzmi od wschodniego boku,
burze i wiatry walne są w tym roku.

d W lutym wody wiele – w lecie głodne nawet cielę.

d Kiedy luty puści, to marzec wypieczę.

d Kiedy luty schodzi, człek po wodzie brodzi.

d Kiedy luty, obuj buty.

d Luty bywa w lód okuty.

d Na stycznie i lute trzeba mieć konie kute.

d Czasem luty ostro kuty, czasem w luty same pluty.